

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

март 2025 / број 99

3/2025

Србија - Влагинбор, водопад Гостиље

ДИВНА

Здравствена Вода Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Преплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравом и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРТУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година IX, број 99,
МАРТ 2025.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник“;

мр Жељко Албанезе;

др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашкић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Жика превозник улази у двориште, завијен у шал и закукуљен у вунену капу како би се заштитио од кошаве. У једној руци носи фасциклу с документацијом за књижење, а у другој домаћу сланиницу за Благоја. Промрзао улази у Маричину канцеларију. Благоје му се обрадова јер је већ навикао да Жика не долази празних руку.

Марица је преузела из његових руку фасциклу и прегледала рачуне. На врху гомилице налазио се јадан испрани (а изгледа и опеглани) фискални рачун из неке кафане, с датум промета из новембра 2024. године. Марица поче да мења боју и отвара широм прозор од канцеларије јер јој је одједном врућина. Жика се стресе од хладног ваздуха који га је запахнуо, зажаливши што је скинуо капу када је ушао у канцеларију.

„Добро, Жико”, поче Марица, „јесмо се договорили када се доносе рачуни на књижење?”

„Ма, јесмо, Марице, све сам запамтио, али ово је стварно ванредни случај. Водио сам неке странце на вечеру и музику, погађали смо посђ, па ми је фискални остао у џепу. И онда га је Лепа опрала са осталим вешом, а богами и попеглала.”

„Бога ти, Жико, па је л’ се ти квартално переш, кад си га сад у фебруару пронашао?”

„Ма, није то, него одонда нисам носио ове панталоне, стискала су ме у појасу. Од кад возим за те странце смршао сам од стреса, а не излазим из камиона већ месецима, па могу опет да их обучем. И тако их јутрос обукох и кад сам ставио руку у џеп, нађох овај рачун.“

„Јесам ти рекла да сликаш рачун и пошаљеш ми да прокњижим на време, а онда да ми га донесеш да га одложим у регистратор?”

Жика слеже раменима: „Нисам сликао фискални рачун, али зато имам слику с певаљком из кафане. Може да ти служи као доказ да је настао пословни догађај и да је документован. А и што се толико љутиш кад донесем накнадно неке рачуне, па и пре сам каснио и налазио их током целе године?!”

„Е па, шта је било, било је и више неће бити”, драматично започе Марица, „у ову нову евиденцију претходног пореза у СЕФ-у фискалне рачуне морам да унесем у пореском периоду у ком су издати. А кад ми донесеш са закашњењем фискале, ја онда мора да коригујем ту евиденцију, што је додатни посао. Зато ћу да ти наплатим накнаду за кориговање евиденције претходног пореза, па ти доноси фискалне рачуне кад год хоћеш.”

„Ајој, Марице, па имаш ли душе, како додатно да ми наплаћујеш кад је то за тебе само неки клик.”

„Клик је теби у глави”, подиже тон Марица, а Благоје испусти сланину и поче да лаје на Жику, „ти знаш како да возиш камион, а изгледа да знаш и шта све обухвата посао књиговође. Ја само кликћем, а ти изгледа само седиш за воланом, док камион иде сам!”

„Добро, добро”, скочи Жика са столице и приђе Марици, „нисам хтео да те увредим, само сам мислио да ти то није нека мука.”

Марица се не стишава: „Ма немој, за певаљку и кафану имаш, а кад ја поменем своју накнаду, почнеш да кукаш!”

Види Жика да је покренуо лавину, па седе у фотељу. Сачекаће да се Марица стиша, да кер престане да лаје, па да иде полако. Мислио је на свој драги камион, таман ће да узме још један посао од оних странаца, да не изађе их њега наредних пар месеци.

Ваша Маријана

Објављено је измењено и допуњено Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а у СЕФ-у: сторнирање електронских фактура и интерних рачуна.....	7
1 Секција „Сторнирање – порески дужник испоручилац” Корисничког упутства	8
1.1 Пример 17 из Корисничког упутства (у истом пореском периоду издата је фактура, затим сторнирана и издата нова – исправна)	8
1.2 Пример 18 из Корисничког упутства (у пореском периоду у ком је извршен промет издата је иницијална фактура, сторнирана у истом периоду, а нова фактура издата је у наредном месецу – <u>пре подношења ПДВ пријаве за порески период у ком је промет извршен</u>)	9
1.3 Пример 19 из Корисничког упутства (за промет извршен у пореском периоду иницијална фактура издата је у наредном месецу и сторнирана у том месецу, па је издата нова фактура – <u>пре подношења ПДВ пријаве за порески период у ком је промет извршен</u>)	9
1.4 Пример 20 из Корисничког упутства (за промет извршен у пореском периоду иницијална фактура издата је у наредном месецу и сторнирана у том месецу, па је издата нова фактура – <u>након подношења ПДВ пријаве за месец у ком је промет извршен</u>)	10
2 Секција „Сторнирање – порески дужник прималац” Корисничког упутства.....	12
2.1 Пример 21 из Корисничког упутства (сторнирање интерног рачуна који садржи грешку)	12
Шта се исказује у Збирној евиденцији обрачуна ПДВ-а од пореског периода јануар 2025. године?.....	14
1 Аванс за промет	15
2 Промет уз накнаду.....	15
3 Промет без накнаде	16
4.1 Туристичке услуге	18
4.2 Половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети	18
5 Повећање/смањење основице, односно ПДВ-а – порески дужник испоручилац	18
5.1 Повећање основице и ПДВ-а – порески дужник испоручилац.....	18
5.2 Смањење основице и ПДВ-а – порески дужник испоручилац	19
6 Повећање/смањење основице, односно ПДВ-а – порески дужник прималац	20
6.1 Повећање основице и ПДВ-а – порески дужник прималац	20
6.2 Смањење основице и ПДВ-а – порески дужник прималац	21
7 Сторнирање – порески дужник испоручилац	21
8 Сторнирање – порески дужник прималац	22
Исказивање података у Појединачној евиденцији обрачуна ПДВ-а од пореског периода јануар 2025. године	23
1 Појединачна евиденција ПДВ-а за промет <i>Испорука</i>	23
1.1 Тип документа: <i>авансна фактура</i>	24
1.2 Тип документа: <i>фактура</i>	25
1.3 Тип документа: <i>документ о повећању</i>	26
1.4 Тип документа: <i>документ о смањењу</i>	27
2 Појединачна евиденција ПДВ-а за промет <i>Набавка</i>	29
2.1 Шта је интерни рачун и када се сачињава?	30
2.2 Тип документа: <i>интерни рачун – сирано лице</i>	33
2.3 Тип документа: <i>интерни рачун – обвезник ПДВ-а</i>	37
2.4 Сторнирање интерног рачуна.....	41
2.5 Корекција Појединачне евиденције ПДВ-а	41

Исказивање података у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у у складу са измењеним и допуњеним Корисничким упутством почев од пореског периода јануар 2025. године	42
Заглавље Евиденције претходног пореза	45
ДЕО 1. Набавка добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ-а – промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга.....	46
Секција 1.1: Први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима.....	46
Секција 1.2: Промет добара и услуга, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима	49
Секција 1.3: Повећање основице, односно ПДВ-а.....	52
Секција 1.4: Смањење основице, односно ПДВ-а.....	54
Секција 1.5: Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс).....	55
ДЕО 2. Набавка добара и услуга у Републици Србији – промет за који је порески дужник прималац добара, односно услуга.....	58
Секција 2.1: Пренос права располагања на грађевинским објектима за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара	58
Секција 2.2: Промет добара и услуга (осим преноса права располагања на грађевинским објектима) за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга.....	58
Секција 2.3: Повећање основице, односно ПДВ-а.....	62
Секција 2.4: Смањење основице, односно ПДВ-а.....	63
Секција 2.5: Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс).....	63
Секција 2.6: Смањење аванса.....	64
ДЕО 3. ПДВ за увоз/допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима	64
ДЕО 4. ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику, укључујући и повећање.....	64
ДЕО 5. Исправке одбитка претходног пореза.....	65
Секција 5.1: Исправке одбитка претходног пореза – повећање.....	65
Секција 5.2: Исправке одбитка претходног пореза – смањење.....	66
Промет на мало извршен имаоцима корпорацијских картица или субјекту јавног сектора, за који је издата електронска фактура и фискални рачун <i>Промет Рифундација</i> : инструкције из Корисничких упутстава.....	66
1 Издавање електронске фактуре ПРЕ истека рока за евидентирање ПДВ-а у СЕФ-у	67
1.1 Корпорацијске картице – поступање издаваоца и имаоца	67
1.2 Промет на мало извршен субјекту јавног сектора, за који је примљен захтев за издавање електронске фактуре	68
2 Издавање електронске фактуре након рока за евидентирање ПДВ-а у СЕФ-у	68
За промет објекта физичком лицу који је опорезив ПДВ-ом Појединачна евиденција ПДВ-а сачињава се и по примљеном авансу и по извршеном промету	72

ПОРЕЗИ

Расходи који се у пореском билансу признају у складу са системским правилом из члана 7. Закона о порезу на добит правних лица.....	75
1 Признавање расхода по основу кала, растура, квара и лома.....	75
2 Признавање расхода по основу мањка	76
3 Признавање расхода по основу накнаде штете.....	76
4 Признавање расхода по основу нематеријално значајне грешке из претходних периода	77

САДРЖАЈ

5 Признавање расхода по основу престанка признавања имовине у пословним књигама (тзв. расходавање).....	78
6 Признавање расхода по основу исказане набавне вредности продате робе, која је продата по продајној цени која је нижа од набавне.....	78
7 Признавање расхода по основу накнада физичких лица по основу уговора о обављању послова ван радног односа	79
Расходи који се не признају у пореском билансу правних лица или предузетника за 2024. годину.....	79
1 Трошкови који нису документовани	80
1.1 Расход по основу мањка?.....	83
2 Исправке вредности појединачних потраживања од лица којима се истовремено дугује – до износа обавезе према том лицу	83
3 Поклони и прилози дати политичким организацијама	84
4 Поклони чији је прималац повезано лице	84
5 Камате због неблаговремено плаћених пореза, доприноса и других јавних дажбина.....	86
6 Трошкови поступка принудне наплате пореза и других дуговања, трошкови порескопрекршајног и других прекршајних поступака који се воде пред надлежним органом	87
7 Новчане казне, уговорне казне и пенали.....	88
8 Затезне камате између повезаних лица	89
9 Трошкови који нису настали у сврху обављања пословне делатности.....	89
9.1 Расходи по основу рефундације трошкова	91
Коришћење пореских губитака из ранијих година за умањење опорезиве добити у пореском билансу за 2024. годину	92
1 Рок за коришћење пореских губитака.....	92
2 Редослед и начин коришћења пореских губитака.....	92
3 Коришћење пореских губитака у случају ликвидације и стечаја	93
4 Преношење пореских губитака у статусној промени.....	95
Одложени порези: одложена пореска средства и одложене пореске обавезе	97
1 Обавеза исказивања одложених пореза.....	98
1.1 Одложена пореска средства.....	98
1.2 Одложене пореске обавезе	99
1.3 Одложени порески приходи и одложени порески расходи.....	99
2 Одложени порези по основу амортизације средстава која се не ревалоризују	101
3 Одложени порези по основу амортизације ако се средства процењују по моделу ревалоризације	103
4 Обезвређења имовине.....	105
4.1 Одложена пореска средства по основу обезвређења залиха	106
4.2 Одложено пореско средство по основу обезвређења финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	108
5 Одложени порези по основу дугорочних резервисања	109
5.1 Одложена пореска средства по основу резервисања за отпремнине ради одласка у пензију	109
5.2 Одложена пореска средства по основу осталих резервисања	110
6 Одложена пореска средства по основу примања запослених	111

7 Одложени порези по основу финансијских средстава која се накнадно одмеравају по фер вредности кроз остали резултат	112
8 Одложена пореска средства по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	113
9 Одложена пореска средства по основу губитка ранијих година	114
10 Одложени порези по основу ефеката промене рачуноводствене политике, настали услед прве примене МРС/МСФИ	114
11 Пребијање одложених пореских средстава и обавеза	115
12 Престанак обавезе исказивања одложених пореза	116
13 Привредни субјекти који први пут исказују одложене порезе	117
Утврђивање пореза на имовину за обвезнике који воде пословне књиге за 2025. годину	119
1 Предмет опорезивања порезом на имовину	120
1.1 Право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари	120
2 Обвезник пореза на имовину који води пословне књиге	122
Више лица као обвезници пореза на истој непокретности	123
3 Разврставање непокретности у сврху утврђивања пореске основице	124
3.1 Објекти који се сматрају саставним делом земљишта	125
3.2 Инсталације као саставни део објекта	125
3.3 Грађевинско земљиште	125
3.4 Пољопривредно земљиште	126
3.5 Шумско земљиште	126
3.6 Друго земљиште	126
3.7 Стан и кућа за становање	127
3.8 Пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности	128
3.9 Гараже и помоћни објекти	129
4 Настанак пореске обавезе за порез на имовину	130
4.1 Настанак пореске обавезе за објекте у изградњи	132
4.2 Настанак обавезе по основу пореза на имовину за зграде у изградњи површине преко 500 m ² , које се граде без грађевинске дозволе, односно за које је протекао прописани период од правоснажности грађевинске дозволе, на којима су изведени груби грађевински радови с конструктивним склопом	133
4.3 Настанак пореске обавезе на непокретности као будућој ствари	138
5 Престанак пореске обавезе	138
6 Основица пореза на имовину	139
6.1 Шта су складишни објекти?	142
6.2 Шта су објекти у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије?	144
7 Ослобођења од пореза на имовину	146
7.1 Непокретности стечене искључиво ради даље продаје	147
8 Пореска стопа	149
9 Плаћање пореза на имовину	149
Усклађени динарски износи акцизе од 1. фебруара 2025. године	151
1 Деривати нафте, биогорива и биотечности	151
1.1 Преглед старих и нових износа акциза до којих може да се изврши <u>умањење</u> плаћене акцизе на деривате нафте према намени коришћења деривата нафте	151

САДРЖАЈ

1.2 Нови износи акциза који могу да се рефундирају од 1. 2. 2025. до 30. 6. 2025. године.....	152
1.3 Нови износи акциза који могу да се рефундирају од 1. 7. 2025. године.....	153
2 Алкохолна пића.....	153
3 Кафа.....	153
4 Течности за пуњење цигарета.....	154
5 Никотинске врећице.....	154
6 Цигарете, цигаре и цигарилоси.....	154
7 Природни гас за крајњу потрошњу.....	155
8 Компримовани природни гас.....	155

Умањење набавне цене непокретности стечене оснивачким улогом за износ пореске амортизације приликом утврђивања капиталног добитка/губитка.....	155
--	-----

ЗАРАДЕ

Обављање привремених или повремених послова од стране лица које је испод цензуса за стицање својства осигураника у 2025. години.....	158
Увећани су коефицијенти за плате за одређена радна места у образовно-васпитним установама.....	161
Увећани су коефицијенти за плате за одређена радна места у јавним службама.....	162
1 Нови коефицијенти за запослене у студентском стандарду и предшколским установама.....	162
2 Нови коефицијенти за одређена радна места у здравственим установама.....	163
Увећани су коефицијенти за плате за одређена радна места у систему социјалне заштите.....	164

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за март 2025. године.....	167
Актуелни статистички подаци на дан 24. 2. 2025. године.....	172
1 Просечна месечна зарада по запосленом.....	172
2 Доприноси за социјално осигурање.....	172
2.1 Стопе доприноса.....	172
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса.....	172
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса.....	172
3 Минимална зарада.....	172
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом.....	172
5 Индекс потрошачких цена.....	173
6 Законске камате.....	173
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе.....	173
6.2 Годишња законска затезна камата.....	173
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених.....	174

Објављено је измењено и допуњено Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а у СЕФ-у: сторнирање електронских фактура и интерних рачуна

Министарство финансија објавило је 5. фебруара 2025. године на интернет страници *efaktura.gov.rs* измењено и допуњено Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а у складу са измењеним правилима које обвезници примењују почев од пореског периода који почиње након 31. децембра 2024. године, односно:

- месечни обвезници ПДВ-а – почев за порески период јануар 2025. године;
- тромесечни обвезници ПДВ-а – почев за порески период јануар–март 2025. године.

Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а садржи објашњења на 112 страна, а подељено је на четири дела:

- Уводне напомене;
- Електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а – општа правила;
- Појединачна евиденција;
- Збирна евиденција ПДВ-а.

Поред општих објашњења правила евидентирања података о обрачуна ПДВ-а, објављено упутство садржи и 21 пример за евидентирање података о обрачуна ПДВ-а.

По значају се истичу примери који се односе на правила исказивања података у случају сторнирања електронских фактура.

Увод

Последњим изменама Закона о ПДВ-у промењена су правила која се тичу поступања обвезника ПДВ-а приликом сторнирања рачуна са исказаним ПДВ-ом, односно испуњења прописаних услова за смањење обрачунаог ПДВ-а из сторнираног рачуна. Извршена је замена комплетног члана 44. Закона о ПДВ-у, којим су прописана правила за

одређивање пореског периода у ком обвезник има право да умањи ПДВ по сторнираном рачуну.

Међутим, и даље није прецизирано за који период настаје пореска обавеза по основу новог рачуна који обвезник издаје.

Иако се очекивало да ће се изменама Правилника о ПДВ-у уредити недоречена питања из закона, то се није догодило. Уместо да се наведено питање прецизно уреди изменама Правилника о ПДВ-у, само је додат члан 169а, у ком је прописано да, ако обвезник ПДВ-а издаје нови рачун у складу с чланом 44. став 2. тачка 1) Закона о ПДВ-у (мисли се на нови рачун са исправљеним износом ПДВ-а, односно рачун у ком није исказан ПДВ), као податак о датуму настанка пореске обавезе наводи датум када је пореска обавеза настала.

Ипак, на основу примера из Корисничког упутства **могу да се изведу одређени закључци** у вези са давањем одговора на питање за који порески период настаје пореска обавеза по основу новог рачуна који обвезник ПДВ-а издаје (када сторнира претходни рачун) – у складу са извршеним изменама у прописима о ПДВ-у.

Корисничко упутство не садржи детаљније инструкције за евидентирање прописаних података по основу сторнирања електронских фактура, односно рачуна у Збирној евиденцији ПДВ-а, у оквиру секције „Сторнирање – порески дужник испоручилац”. Напротив, оне се углавном свode на навођење релевантних одредби из прописа о електронском фактурисању и прописа о ПДВ-у, без додатних објашњења. На стр. 107–112 тог упутства наведена су правила електронског евидентирања, прописана Правилником, **као и пет примера.**

Лице А сачинило је 'нови' интерни рачун 7. фебруара 2025. године, на основу којег је исказало податке у 'новој' Појединачној евиденцији ПДВ 10. фебруара 2025. године.

Збирну евиденцију ПДВ за порески период јануар 2025. године сачинило је 10. фебруара 2025. године. У тој евиденцији исказало је податке о смањењу основице и смањењу обрачунаог ПДВ.”

За разлику од претходних примера из Корисничког упутства којима су дате смернице и у вези са исказивањем података у обрасцу ПОПДВ, примећује се да су за дати случај те инструкције изостале, а требало би да буду следеће: у обрасцу ПОПДВ који сачињава за порески период јануар 2025. године обвезник исказује у пољу:

- 8б.2 – основицу из оба интерна рачуна;
- 3а.3 – обрачунати ПДВ из оба интерна рачуна;
- 8б.5 – основицу по сторнираном интерном рачуну;
- 3а.5 – умањење ПДВ-а по сторнираном интерном рачуну.

Што се тиче претходног пореза, како је и „други” интерни рачун сачињен у року, обвезник има право да га користи као одбитни (уз испуњење општег, материјалног услова из члана 28. став 1. Закона о ПДВ-у) у пореском периоду јануар. То значи да износ обрачунаог ПДВ-а исказан у пољу 3а.9 (што је 3а.3–3а.5) исказује и у пољу 8е.2.

Неопходно је подсетити на то да се, у складу с чланом 196. став 2. Правилника о ПДВ-у, интерни рачун сачињава **закључно са 10. даном календарског месеца по истеку пореског периода** у ком је дошло до:

- 1) промета добара и услуга;
- 2) повећања накнаде за промет добара и услуга;
- 3) издавања рачуна за услуге из члана 5. став 3. тачка 1) Закона, услуге непосредно повезане с тим услугама, као и услуге техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;
- 4) плаћања аванса;

- 5) смањења накнаде за промет добара и услуга;
- 6) смањења аванса.

Сходно члану 196. став 7. Правилника о ПДВ-у, ако је интерни рачун сачињен **после** 10. дана календарског месеца по истеку пореског периода из става 2. тог члана, право на одбитак претходног пореза, прописано Законом о ПДВ-у, може да се оствари за порески период у ком је интерни рачун сачињен, у складу са Законом о ПДВ-у. Дакле, сачињавање интерног рачуна после 10. дана календарског месеца по истеку пореског периода у ком је настала пореска обавеза за последицу има да обвезник право на одбитак претходног пореза не може да оствари у истом пореском периоду у ком му је настала обавеза за ПДВ, већ касније – у пореском периоду у ком је са закашњењем сачињен интерни рачун.

Нажалост, творац Корисничког упутства пропустио је да формулише инструкцију за ситуацију када се грешка у обрачунатом ПДВ-у у интерном рачуну констатује након подношења Збирне евиденције ПДВ-а за порески период за који је сачињена Појединачна евиденција ПДВ-а по интерном рачуну који се накнадно сторнира.

Према нашем разумевању, купац – порески дужник услед поништавања интерног рачуна треба да:

- поништи Појединачну евиденцију ПДВ-а која је сачињена на основу њега, независно од тога када је грешка уочена;
- коригује Евиденцију претходног пореза у којој је исказао ПДВ који може да одбије као претходни (на основу иницијално сачињеног интерног рачуна);
- коригује Збирну евиденцију ПДВ-а која је сачињена за исти порески период за који је сачињена иницијална Појединачна евиденција ПДВ-а и у њој исказе смањење основице и ПДВ-а у делу „Сторнирање – порески дужник прималац”;
- поднесе измењену пореску пријаву.

ПС

Шта се исказује у Збирној евиденцији обрачуна ПДВ-а од пореског периода јануар 2025. године?

Почев од пореског периода јануар 2023. године, када је започела обавеза евидентирања обрачуна ПДВ-а у Систему електронских фактура (даље: СЕФ) за субјекте приватног сектора, па до данас, у више наврата, како кроз измене члана 4. Закона о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 44/2021, 129/2021, 138/2022, 92/2023 и 94/2024 – даље: ЗЕФ) тако и кроз измене Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 47/2023, 116/2023, 65/2024, 73/2024, 101/2024 и 107/2024), мењала су се правила за такво евидентирање.

Ипак, све до последњих измена ЗЕФ-а из новембра 2024. године основна правила везана за трансакције које су предмет евидентирања у евиденцији обрачуна ПДВ-а у СЕФ-у нису се мењала. Другим речима, правила која прописују када се ПДВ евидентира у Појединачној, а када у Збирној евиденцији измењена су почев од пореског периода 2025. године, у односу на правила која су важила за евидентирање у свим пореским периодима 2023. и 2024. године. То је и повод да у овом чланку сублимирамо пословне догађаје по основу којих постоји обавеза евидентирања обрачуна ПДВ-а (и корекције обрачуна ПДВ-а) кроз Збирну евиденцију ПДВ-а.

Измењено и допуњено Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а (даље: Корисничко упутство), које је на сајту efaktura.gov.rs објављено 5. фебруара 2025. године, садржи детаљније инструкције него што је то био случај са претходним корисничким упутством. По значају истичу се примери евидентирања података о обрачуна ПДВ-а у случају сторнирања електронских фактура, на основу којих може да се стекне утисак (јер прецизне инструкције и даље нису дате, већ само примери) о правилима када обвезник дугује ПДВ по основу нове фактуре којом се замењује претходно издата фактура и када има право да смањи дуговани ПДВ, што није прецизно уређено изменама Закона о ПДВ-у и Правилника о ПДВ-у. Наведеној теми посвећен је посебан чланак у овом броју часописа.

Неопходно је подсетити прво на основне норме из члана 4. ЗЕФ-а:

- У евиденцији обрачуна ПДВ-а (ни Збирној ни Појединачној) **НЕ** евидентира се обрачунати ПДВ за извршени промет добара и услуга, укључујући и примљени аванс за тај промет, **за који постоји обавеза издавања електронске фактуре** са исказаним ПДВ-ом у складу с наведеним законом, са изузетком обвезника пореза на додату вредност који примењује систем наплате у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност за износ пореза на додату вредност, исказаног у електронској фактури, за који не настаје пореска обавеза за порески период на који се односи електронска фактура, као ни обрачунати ПДВ за увоз добара.
- За трансакције по основу којих постоји обавеза евидентирања обрачуна ПДВ-а подаци се исказују у Збирној евиденцији ПДВ-а, осим у случајевима када је у ЗЕФ-у прописано да се евидентирање врши у Појединачној евиденцији ПДВ-а.

Поред свега, предмет евидентирања обрачуна ПДВ-а, како и сам назив евиденције указује, јесу само трансакције које су предмет опорезивања ПДВ-ом (за које постоји обавеза евидентирања), а НЕ и трансакције по основу којих не постоји обрачунати ПДВ, јер:

- промет је изузет од опорезивања ПДВ-ом,
- промет је ослобођен ПДВ-а у складу с чланом 24. или 25. Закона о ПДВ-у, или
- промет није предмет опорезивања ПДВ-ом јер је место промета добара односно услуга иностранство, у складу с чланом 11. или 12. Закона о ПДВ-у.

Збирна евиденција ПДВ-а садржи следеће сегменте:

- Аванс за промет,
- Промет уз накнаду,
- Промет без накнаде,
- Посебни поступци опорезивања,
- Повећање/смањење основице, односно ПДВ-а – порески дужник испоручилац,
- Повећање/смањење основице, односно ПДВ-а – порески дужник прималац,

Дакле, за потребе исказивања података о основици и ПДВ-у по сторнираним документима издаваоца – пореског дужника оформљено је 12 поља у делу евиденције „Сторнирање – порески дужник испоручилац”, при чему:

1. Повећање основице исказује услед сторнирања документа о смањењу (основице за промет или аванса) у пореском периоду у ком је документ сторниран. У истом пореском периоду исказује се и повећање ПДВ-а, али под условом да је ПДВ претходно био смањен по основу издатог документа о смањењу. Уколико нису били испуњени услови за смањење ПДВ-а, односно обвезник није извршио умањење, услед сторнирања документа о смањењу не исказује повећање ПДВ-а.

2. Смањење основице и ПДВ-а исказује услед сторнирања фактуре/рачуна за промет, авансног рачуна и документа о повећању, при чему се:

- смањење основице исказује у Збирној евиденцији ПДВ-а за порески период у ком је сторниран документ, а

- смањење ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а за порески период у ком су испуњени услови прописани чланом 44. Закона о ПДВ-у (појашњени у чланку „Измене и допуне Закона о ПДВ-у углавном са применом од 1. јануара 2025. године”, у глављу „11 Сторнирање рачуна”).

У посебном чланку у овом броју часописа објављени су и примери из измењеног и допуњеног Корисничког упутства за евидентирање обрачуна ПДВ-а, које је Министарство финансија објавило 5. фебруара 2025. године на интернет страници efaktura.gov.rs.

8 Сторнирање – порески дужник прималац

У складу с чланом 23. Правилника о електронском фактурисању, приликом сторнирања електронске фактуре типа *фактура*, *авансна фактура*, *документ* и *повећању* и *документ* о *смањењу*, као и *других истоврсних докумената који се не сматрају електронском фактуром*, у Збирној евиденцији ПДВ-а исказују се подаци о смањењу односно повећању основице и ПДВ-а у одговарајућим пољима, за одговарајући порески период, у складу с тим правилником и прописима којима је уређен ПДВ.

У складу с чланом 19. став 1. тачка 10) Правилника о електронском фактурисању, Збирна евиденција ПДВ-а садржи податке о сторнирању – **порески дужник прималац**, на основу ког долази до:

- повећања основице, односно ПДВ-а (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ-а за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ-а за промет по стопи од 10%);

- смањења основице, односно ПДВ-а (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ-а за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ-а за промет по стопи од 10%, смањење основице – аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ-а – аванс по стопи од 20%, смањење основице – аванс по стопи од 10% и смањење ПДВ-а – аванс по стопи од 10%).

Новододатим ставом 2. члана 19. Правилника о електронском фактурисању (последњим изменама тог правилника, које се примењују од 1. јануара 2025. године) прописано је да се подаци из става 1. тачка 10) истог члана исказују **на основу података из појединачних евиденција ПДВ-а које су у статусу „поништено”, а сачињене су за исти порески период за који се сачињава Збирна евиденција ПДВ-а.**

Дакле, **порески дужник – прималац** по основу сторнирања интерног рачуна на основу ког је сачинио Појединачну евиденцију ПДВ-а треба да поништи ту Појединачну евиденцију ПДВ-а, уз непромењену обавезу да податке додатно исказе и у Збирној евиденцији ПДВ-а. Другим речима, у претходним периодима полазило се од претпоставке да се не поништава сачињена Појединачна евиденција ПДВ-а, већ се промена (повећање односно смањење) коју је изазвало сторнирање интерног рачуна исказује кроз Збирну евиденцију ПДВ-а, што је промењено почев од 1. јануара 2025. године.

У посебном чланку у овом броју часописа објављен је и пример из измењеног и допуњеног Корисничког упутства за евидентирање обрачуна ПДВ-а, које је Министарство финансија објавило 5. фебруара 2025. године на интернет страници efaktura.gov.rs.

Исказивање података у Појединачној евиденцији обрачуна ПДВ-а од пореског периода јануар 2025. године

Од почетка примене Закона о електронском фактурисању, све до последњих измена из новембра 2024. године, основна правила везана за трансакције које су предмет евидентирања у евиденцији обрачуна ПДВ-а у СЕФ-у нису се мењала. Другим речима, правила која прописују када се ПДВ евидентира у Појединачној, а када у Збирној евиденцији измењена су почев од пореског периода 2025. године, у односу на правила која су важила за евидентирање у свим пореским периодима 2023. и 2024. године.

Измењено и допуњено Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а (даље: Корисничко упутство), које је на сајту efaktura.gov.rs објављено 5. фебруара 2025. године, садржи детаљније инструкције него што је то био случај у претходном Корисничком упутству.

Важно је подсетити на то да се, у складу с чланом 4. став 4. Закона о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 44/2021, 129/2021, 138/2022, 92/2023 и 94/2024 – даље: **ЗЕФ**), електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а, укључујући повећање односно смањење, врши **појединачно, по свакој обавези**, исказивањем податка о основици, пореској стопи и обрачунаном ПДВ-у, и то за:

1) промет добара и услуга, укључујући и дати аванс, за који је **прималац** добара и услуга **порески дужник** у складу са Законом о ПДВ-у – сачињава се Појединачна евиденција ПДВ-а за промет **Надавка**;

2) промет добара и услуга који се врши **уз накнаду** обвезнику пореза на приход од самосталне делатности у смислу Закона о порезу на доходак грађана и обвезнику пореза на добит правних лица у смислу Закона о порезу на добит правних лица, укључујући и примљени аванс, за који је испоручилац добара, односно пружалац услуга порески дужник у складу са Законом о ПДВ-у – за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре, осим за

промет туристичких агенција и промет половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, укључујући и примљени аванс, на који се примењују посебни поступци опорезивања у складу са Законом о ПДВ-у – сачињава се Појединачна евиденција ПДВ-а за промет **Исјорука**; **3)** први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима, одређених Законом о ПДВ-у – за који не постоји обавеза издавања електронске фактуре, уз накнаду или без накнаде – сачињава се Појединачна евиденција ПДВ-а за промет **Исјорука**.

1 Појединачна евиденција ПДВ-а за промет **Исјорука**

У складу с чланом 20а став 2. Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 47/2023, 116/2023, 65/2024, 73/2024, 101/2024 и 107/2024), Појединачна евиденција ПДВ-а која се односи на испоруке садржи податке о:

- 1.** броју Појединачне евиденције ПДВ-а, статусу и датуму евидентирања;
- 2.** години, пореском периоду (месец или тромесечје) и периоду (конкретан месец или тромесечје);
- 3.** идентификатору лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКЈС);
- 4.** типу и броју документа (фактура за промет добара односно услуга, документ о повећању, документ о смањењу и авансна фактура);
- 5.** повезаном документу;
- 6.** датуму аванса и основу за авансно плаћање у авансној фактури;
- 7.** промету по стопи од 20%, повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S20”;
- 8.** промету по стопи од 20% грађевинских објеката (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/

1. „Аванс за *йрометй йо сйойи од 20% – АЕ20, осим ОВЈ*”, у коју се уносе подаци који се односе на смањење аванса за промет у складу с чланом 10. став 2. т. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ-у, у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, укључујући и промет у складу с чланом 36б Закона о ПДВ-у, који је опорезив по стопи ПДВ-а од 20%;

2. „Аванс за *йрометй йо сйойи од 20% – АЕ20-ОВЈ*”, у оквиру које је потребно унети податке који се односе на смањење аванса за промет у складу с чланом 10. став 2. т. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ-у, у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, који је опорезив по стопи ПДВ-а од 20%;

3. „Аванс за *йрометй йо сйойи од 10% – АЕ10, осим ОВЈ*”, која се односи на смањење аванса за промет у складу с чланом 10. став 2. т. 1), 3), 4) и 5) подтачка (2), као и подтачка (3) Закона о ПДВ-у, у делу промета који се **не** односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, који је опорезив по стопи ПДВ-а од 10%;

4. „Аванс за *йрометй йо сйойи од 10% – АЕ10-ОВЈ*”, у оквиру које се уносе подаци који се односе на смањење аванса за промет у складу с чланом 10. став 2. т. 2) и 5) подтачка (1), као и подтачка (3) Закона о ПДВ-у, у делу промета који се односи на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, који је опорезив по стопи ПДВ-а од 10%.

У оквиру наведених целина уносе се подаци који се односе на опис, основицу и обрачунати ПДВ. Податак у пољу „Укупно обрачунати ПДВ” представља аутоматски збир из свих поља која се односе на обрачунати ПДВ.

Алтернатива „Интерни рачун за аванс” бира се по основу смањења аванса, при чему се у поље „Број повезаног интерног рачуна за аванс СЕФ” уноси број интерног рачуна за аванс. Уносом тог броја генерише се линк ка Појединачној евиденцији ПДВ-а са основом одабира *аванс*, уколико је та Појединачна евиденција ПДВ-а сачињена. Ако Појединачна евиденција ПДВ-а са основом одабира *аванс* није сачињена, потребно је унети број интерног рачуна

за аванс у поље „Број повезаног интерног рачуна за промет ван СЕФ-а”.

Додајни унос и у Збирну евиденцију ПДВ-а

У складу с чланом 24. став 1. Правилника о електронском фактурисању, ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ-а са основом одабира *смањење*, у Збирној евиденцији ПДВ-а евидентира се:

- за порески период у ком је дошло до смањења – износ за који је смањена **основица**, а
- за порески период у ком су испуњени услови да порески дужник – прималац добара, односно услуга смањи обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у – износ за који је смањен обрачунати ПДВ, у одговарајућим пољима.

Подаци о смањењу основице и обрачаног ПДВ-а исказују се у Збирној евиденцији ПДВ-а, у делу „Повећање/Смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац”.

2.4 Сторнирање интерног рачуна

Ако је сторниран интерни рачун, корисник СЕФ-а поништава Појединачну евиденцију ПДВ-а која је сачињена на основу тог интерног рачуна.

Уколико је извршено поништавање Појединачне евиденције ПДВ-а која је сачињена по основу интерног рачуна који је накнадно сторниран, у Збирној евиденцији ПДВ-а исказују се подаци, **под условом да је Појединачна евиденција ПДВ-а сачињена за исти порески период за који се сачињава и Збирна евиденција ПДВ-а.**

Подаци се у Збирној евиденцији ПДВ-а исказују у делу „Сторнирање – порески дужник прималац”.

2.5 Корекција Појединачне евиденције ПДВ-а

Ако је интерни рачун сачињен у складу са Законом о ПДВ-у и Правилником о ПДВ-у, али је корисник СЕФ-а начинио грешку приликом исказивања података у Појединачној евиденцији ПДВ-а, корисник СЕФ-а коригује Појединачну евиденцију ПДВ-а.

ПС

Исказивање података у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у у складу са измењеним и допуњеним Корисничким упутством почев од пореског периода јануар 2025. године

У петак 14. фебруара 2025. године на страници Министарства финансија *efaktura.gov.rs* објављено је измењено и допуњено **Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза на Систему електронских фактура**. Документ носи датум 12. фебруар 2025. године, а из својстава документа може се видети да је креиран 12. 2. 2025. године у 16.12.12 (тај податак наводимо зато што се у претходним периодима догађало да креатори корисничких упутстава изврше измене у истима без објављивања информације о томе, тако да се информације у овом тексту базирају на поменутој верзији предметног упутства).

У наставку су приказане инструкције и примери из Корисничког упутства, док ће напомене и коментари редакције часописа бити посебно истакнути.

Корисничко упутство у великој мери садржи и норме из Закона о ПДВ-у које су меродавне и сагледавају се приликом евидентирања претходног пореза у евиденцији у СЕФ-у, тако да оне неће бити посебно истицане у овом тексту.

1 Увод

Електронско евидентирање претходног пореза, укључујући и повећање односно смањење, врши се збирно за порески период, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, по истеку пореског периода, **а најкасније 12. дана календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши електронско евидентирање претходног пореза.**

Обвезник ПДВ-а одговарајућом радњом у СЕФ-у опредељује се за дан електронског евидентирања претходног пореза. Електронско евидентирање претходног пореза врши се уносом, односно ау-

томатским уносом одређених података за одговарајући порески период преко корисничког, односно апликативног интерфејса Евиденције претходног пореза у СЕФ-у (даље: ЕПП). Дан када је радњом обвезника ПДВ-а ЕПП додељен статус „евидентирано” сматра се даном када је обвезник ПДВ-а испунио обавезу електронског евидентирања претходног пореза, прописану Законом о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 44/21... и 94/24 – даље: ЗЕФ).

Електронско евидентирање претходног пореза врши се **са стањем на дан који претходи дану електронског евидентирања претходног пореза, тј. дану када је ЕПП додељен статус „евидентирано”**. Ако се електронско евидентирање претходног пореза врши **после 10. дана** календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши електронско евидентирање претходног пореза, онда се електронско евидентирање претходног пореза врши **са стањем на 10. дан тог календарског месеца.**

Према измењеним одредбама члана 28г Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 47/2023... и 107/24 – даље: ПЕФ), електронско евидентирање претходног пореза **може да се коригује** у случају **погрешно или непотпуно исказаних података**, са **изузетком** података који се аутоматски уносе. Другим речима, аутоматски унети подаци не могу да се мењају (независно од датума када је извршен аутоматски унос).

Уколико обвезник ПДВ-а коригује ЕПП закључно са 12. даном календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши електронско евидентирање претходног пореза, **аутоматски унос података врши се са стањем:**

1) на дан који претходи дану кориговања електронског евидентирања претходног пореза;

показали примену у чланку „**Авансна плаћања: књижење, исказивање у обрасцу ПОПДВ и евиденцијама у СЕФ-у**”, објављеном у претходном броју часописа.

Поред свега, у датом пољу исказује се повећање претходног пореза услед сторнирања документа о смањењу основице за промет, односно документа о смањењу аванса, уколико је по примљеним документима о смањењу прималац умањео претходни порез.

Секција 5.2: Исправке одбитка претходног пореза – смањење

Секција „Исправке одбитка претходног пореза – смањење”, осим по основу измене основице за промет добара и услуга, садржи податке о износу за који је смањен износ претходног пореза по основу:

1. престанка услова за остваривање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте

за вршење делатности (сходно члану 32. Закона о ПДВ-у);

2. одлуке пореског органа (у складу с чланом 31а Закона о ПДВ-у);

3. смањења сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду (према члану 30. став 8. Закона о ПДВ-у);

4. подношења захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ-а у складу с чланом 40. став 2. Закона о ПДВ-у);

5. одлуке царинског органа на основу које долази до смањења ПДВ-а (члан 31а став 8. Закона о ПДВ-у);

6. смањења ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику.

7. Друге промене које доводе до смањења одбитка претходног пореза – у дато поље уносе се подаци о износу **смањења претходног пореза по другом основу** (примера ради, по основу сторнирања авансног рачуна уколико сторнирање тог документа доводи до смањења ПДВ-а).

Редакција

Промет на мало извршен имаоцима корпорацијских картица или субјекту јавног сектора, за који је издата електронска фактура и фискални рачун *Промет̄ Рефундација*: инструкције из Корисничких упутстава

Министарство финансија 5. фебруара 2025. године на интернет страници *efaktura.gov.rs* објавило је измењено и допуњено Корисничко упутство за евидентирање обрачуна ПДВ-а у складу са измењеним правилима, које обвезници примењују почев од пореског периода који почиње након 31. децембра 2024. године, односно:

■ месечни обвезници ПДВ-а – почев за порески период јануар 2025. године;

■ тромесечни обвезници ПДВ-а – почев за порески период јануар–март 2025. године.

Затим је у петак 14. фебруара 2025. године на страници Министарства финансија *efaktura.gov.rs* објављено измењено и допуњено Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза.

У овом тексту указујемо на инструкције које су у оба корисничка упутства дате за издаваоце и имаоце корпорацијских картица, као и за малопродавце који промет врше субјектима јавног сектора, којима потом, на њихов захтев, издају електронску фактуру.

Евиденције претходног пореза која се сачињава за порески период у ком је промет извршен зато што се фискални рачуни који се сматрају рачуном у смислу прописа о ПДВ-у исказују у Евиденцији претходног пореза у оном пореском периоду у ком су издати. Обвезници који имају право на одбитак претходног пореза по тим набавкама додатно имају обавезу да ручно унесу податак о претходном порезу у поље 1.2.5.

■ Подаци из електронске фактуре која је издата почев од дана подношења Евиденције претходног пореза, односно почев од 11. дана календарског месеца, за промет извршен у претходном пореском периоду, аутоматски ће бити повучени у поље 1.2.1 Евиденције претходног пореза која се сачињава за тај порески период у ком је електронска фактура издата, односно у неком наредном пореском периоду, према општим правилима. У тој Евиденцији претходног пореза обвезник исказује умањење основице и ПДВ-а у пољу 1.4.2, јер је издавањем електронске фактуре „изгубио” право на одбитак претходног пореза по фискалним рачунима, а стекао право на одбитак претходног пореза по примљеној и прихваћеној електронској фактури.

Пример: Исказивање података у Евиденцији претходног пореза када је издавалац корпорацијске картице електронску фактуру издао након што је ималац евидентирао претходни порез за порески период у ком је промет извршен

Промет горива извршен је имаоцу корпорацијске картице у фебруару 2025. године, при чему је за

сваки појединачни промет издат фискални рачун *Промет Продаја*. Укупан промет износи 100.000 динара (плус ПДВ).

Ималац корпорацијске картице евидентирање претходног пореза за порески период фебруар 2025. године врши 11. марта. Закључно са 10. мартom издавалац корпорацијске картице није издао електронску фактуру, па ималац корпорацијске картице има право на одбитак претходног пореза по основу набавке горива.

Издавалац корпорацијске картице издаје електронску фактуру 2. априла (у рачуну је као датум промета наведен 28. фебруар 2025. године), након чега је прималац одмах прихвата. Прималац евидентира претходни порез за порески период март 11. априла.

Ималац корпорацијске картице исказује у Евиденцији претходног пореза:

- за порески период фебруар 2025. године основицу од 100.000 динара и ПДВ од 20.000 динара у пољу 1.2.2, док претходни порез који има право да користи као одбитни исказује у пољу 1.2.5;
- за порески период март 2025. године основицу од 100.000 динара и ПДВ од 20.000 динара у пољу 1.2.1 (аутоматски унос), док у поље 1.2.5 ручно уноси износ одбитног ПДВ-а од 20.000 динара, а у пољу 1.4.2 исказује умањење основице од 100.000 динара и умањење ПДВ-а од 20.000 динара.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За ирејилашћу и групе информације ишишите нам на: office@ingpro.rs или нас иозовиште на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

За промет објекта физичком лицу који је опорезив ПДВ-ом Појединачна евиденција ПДВ-а сачињава се и по примљеном авансу и по извршеном промету

У чланку „Исказивање промета из малопродаје (по фискалним рачунима) у евиденцији обрачунаотог ПДВ-а у СЕФ-у”, објављеном у броју 2/2025, у поглављу 2 појашњена су поступања продавца објекта у случају продаје физичком лицу (које није обвезник ПДВ-а) у евиденцијама ПДВ-а у СЕФ-у.

У складу с чланом 4. став 4. тачка 3) Закона о електронском фактурисању, електронско евидентирање **обрачуна ПДВ-а, укључујући повећање односно смањење**, врши се **појединачно, по свакој обавези**, исказивањем податка о основици, пореској стопи и обрачунатом ПДВ-у за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима, одређених законом којим се уређује ПДВ, при чему за тај промет не постоји обавеза издавања електронске фактуре.

Како је већ истакнуто и у поменутом чланку, може да се примети да у ЗЕФ-у **није** прописана обавеза појединачног евидентирања примљеног аванса за први пренос права располагања на објектима, за који није издата електронска фактура.

Међутим, у складу с чланом 20а став 1. тачка 2) Правилника о електронском фактурисању, Појединачна евиденција ПДВ-а која се односи на испоруке сачињава се по основу првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима, одређених Законом о ПДВ-у, као и **примљеног аванса за тај промет**, повећања и смањења, независно од тога да ли је реч о промету на мало или о промету који се не сматра прометом на мало у складу са законом којим се уређује фискализација.

Дакле, аванси примљени за будући промет објекта физичком лицу (први пренос права располагања) исказују се такође у Појединачној евиденцији ПДВ-а, с тим што ће по извршеном промету исти бити исказан у Појединачној евиденцији ПДВ-а која ће се референцирати на један или више претходно издатих авансних фискалних рачуна.

По основу примљеног аванса од физичког лица за будући промет објекта обвезник (продавац) издаје фискални рачун *Аванс Продаја*, па по том основу врши унос у Појединачну евиденцију ПДВ-а, у којој се, између осталог, исказују следећи подаци:

- Промет: **Испорука**;
- Тип документа: **Авансна фактура**;
- Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ / ПИБ и ЈБКЈС / порески број страног лица): 1;
- Број документа: **број фискалног рачуна Аванс Продаја (ПФР)**;
- Аванс за промет по стопи од 20% – S20-PDV-RS-OBJ (опис, основица, обрачунати ПДВ) или Аванс за промет по стопи од 10% – S10-PDV-RS-OBJ (опис, основица, обрачунати ПДВ).

Након што је промет извршен, за тај промет у Појединачној евиденцији ПДВ-а потребно је попунити податке у делу Појединачне евиденције ПДВ-а који се односи на **повезане авансне фактуре**. Појединачну евиденцију ПДВ-а треба „повезати” с авансним фискалним рачуном:

- као са документом који је издат ван СЕФ-а, дакле исказивањем у пољу „Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а”, уколико се ради о авансима који су наплаћени пре 1. 1. 2025. године;
- као са документом који је издат кроз СЕФ, дакле исказивањем у пољу „Број повезане авансне фактуре СЕФ”, уколико се ради о авансима који су наплаћени након 1. 1. 2025. године (по ком основу је сачињена и Појединачна евиденција у СЕФ-у).

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

- Порески период: Месечни;
- Период: **Мај**;
- Промет: **Испорука**;
- Тип документа: **Авансна фактура**;
- Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ / ПИБ и ЈБКЈС / порески број страног лица): **1**;
- **Број документа: М99Ј88П7-М99Ј88П7-90**;
- Основ за авансно плаћање: Уплата аванса по предуговору бр. 12;
- Датум аванса: 30. 5. 2025;
- Аванс за промет по стопи од 10% – S10-PDV-RS-OBJ:
 - ▶ Опис: Авансна уплата за промет стана бр. 12,
 - ▶ Основица: 3.000.000,
 - ▶ Обрачунати ПДВ: 300.000;
- Укупно обрачунати ПДВ: 300.000.

Појединачна евиденција ПДВ-а по извршеном промету садржи следеће податке:

- Година: 2025;
- Порески период: Месечни;
- Период: **Август**;
- Промет: **Испорука**;
- Тип документа: **Фактура**;
- Идентификатор лица којем се врши промет (ПИБ / ПИБ и ЈБКЈС / порески број страног лица): **1**;
- **Број документа: М99Ј88П7-М99Ј88П7-112**;

- Повезана фактура: **Авансна фактура**;
- Број повезане авансне фактуре СЕФ: **М99Ј88П7-М99Ј88П7-60; М99Ј88П7-М99Ј88П7-90**;
- Промет по стопи од 10% – S10-PDV-RS-OBJ:
 - ▶ Опис: Промет стана бр. 12,
 - ▶ Основица: 10.000.000,
 - ▶ Обрачунати ПДВ: 500.000;
- Укупно обрачунати ПДВ: 500.000.

* * *

Уколико су промету претходиле авансне уплате, од којих неке извршене у периоду пре 1. 1. 2025. године (када није вршен унос података у евиденцију ПДВ-а у СЕФ-у), а неке у периоду након 1. 1. 2025. године (по основу којих постоји обавеза исказивања података у Појединачној евиденцији ПДВ-а), нема препреке да се Појединачна евиденција ПДВ-а која се сачињава на основу извршеног промета референцира на више авансних фискалних рачуна, од којих су:

- сви они који су издати пре 1. 1. 2025. године исказани у делу „Број повезане авансне фактуре ван СЕФ-а”, а
- сви они који су издати након 1. 1. 2025. године исказани у делу „Број повезане авансне фактуре СЕФ”.

ПС

Расходи који се у пореском билансу признају у складу са системским правилом из члана 7. Закона о порезу на добит правних лица

Према системском правилу, за утврђивање опорезиве добити, према члану 7. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 94/2024 – даље: Закон), признају се расходи у износу који су утврђени у билансу успеха, у складу са **рачуноводственим правилима**, осим расхода за које је одредбама чланова 7а–22в Закона прописан другачији начин утврђивања.

Расход за који Законом **није прописан посебан начин утврђивања признаје се у пореском билансу у износу у ком је признат у билансу успеха**. У погледу таквих расхода једини услов за признавање у пореском билансу јесте да су признати у складу са рачуноводственим правилима и усвојеном рачуноводственом политиком, односно да су евидентирани на основу веродостојне рачуноводствене исправе.

Типични примери расхода који се признају у пореском билансу у износу у ком су евидентирани у билансу успеха, с обзиром на то да за њих није прописан другачији начин признавања, јесу:

- расходи по основу кала, растура, квара и лома,
- расходи по основу мањка утврђеног пописом,
- расходи по основу накнаде штете,
- расходи по основу исправке нематеријално значајне грешке из претходних периода,
- расходи настали услед престанка признавања имовине (расходовање),
- расходи по основу исказане набавне вредности продате робе, која је продата по продајној цени која је нижа од набавне,
- расходи по основу накнада физичких лица по основу уговорима о обављању послова ван радног односа.

WWW.PROPISI.NET

1 Признавање расхода по основу кала, растура, квара и лома

Према члану 2. Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа ПДВ, расходом по основу кала, растура, квара и лома сматрају се губици који настају при манипулацији добрима, као последица природних утицаја, технолошког процеса или као последица предузимања неопходних радњи у поступку производње и промета добара.

Такви губици резултат су природних процеса (сушења, испаравања итд.), манипулације (лом, растур), деловања биолошких промена (квар намирница и сл.) и других природних појава, али и људских активности. Губици на добрима могу да настану непажњом особа које рукују добрима, случајним догађајима или намерним подузимањем неких активности, као и отуђењем. Исто тако, до њих може да дође и деловањем више силе, како природних појава (поплава, земљотрес, пожар) тако и провала и других сличних појава по питању којих је тешко или немогуће предузети мере за спречавање њиховог настанка.

Кало, растур, квар и лом представљају уобичајени губитак који настаје у производном технолошком процесу:

- Калом може да се сматра губитак на тежини или количини одређене имовине због природних процеса исушивања (нпр. воћа, поврћа, цвећа и сл.), испаравања, хемијских или биолошких реакција. То је најчешће случај с производима (сировине, материјал, полупроизводи, готови производи и роба) као што су текућине и животне намирнице због губитка влаге и сл.
- Растур по правилу настаје манипулацијом, претоваром, превозом, премештањем и сл. по-

7 Признавање расхода по основу накнада физичких лица по основу уговора о обављању послова ван радног односа

Трошкови накнада исплаћених физичким лицима по основу уговора ван радног односа, као и накнада по уговору о закупу (покретне или непокретне имовине), не сматрају се примањима запосленог која се, у смислу Закона о порезу на доходак грађана, сматрају зарадом, што значи да се норма из члана 9. Закона НЕ примењује приликом признавања таквих расхода у пореском билансу.

Дакле, у Пореском билансу за 2024. годину признају се расходи (независно од тога када ће бити извршена исплата) који се односе на обрачунски период 2024. године, а исказани су на рачунима:

- 522 – Трошкови накнада по уговору о делу,
- 523 – Трошкови накнада по ауторским уговорима,
- 524 – Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима,
- 525 – Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора (уговор о закупу, уговор о допунском раду, уговор о посредовању и други уговори уз накнаду) и
- 526 – Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-00017/2011-04 од 28. 2. 2011. године:

У случају када обвезник, по основу уговора о обављању послова ван радног односа (нпр. уговор о делу) закљученој са физичким лицем, има обавезу да (по) физичком лицу исплати уговорену накнаду (која у себи садржи и порез и доприносе који се плаћају сходно прописима о порезу на доходак грађана, односно прописима који уређују доприносе за обавезно социјално осигурање, и са савановишћима тих прописима представљају обавезу примаоца прихода – физичкој лица), та накнада, заједно са припадајућим порезом и доприносима, признаје се као расход обвезника у пореском периоду у којем је обрачунао, имајући у виду да се, сагласно члану 7. Закона, за утврђивање опорезиве добиће признају расходи у износу утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

С тим у вези, и у случају када обвезник исплаћује физичком лицу остале накнаде, нпр. по основу закупа, које, сагласно прописима о порезу на доходак грађана, садрже у себи одговарајући порез, те накнаде, укључујући и припадајући порез, признају се као расход обвезника у пореском периоду у којем су обрачунао. Овим мишљењем замењује се Мишљење број 413-00-00017/2011-04 од 31. јануара 2011. године.

ПС

Редакција

Расходи који се не признају у пореском билансу правних лица или предузетника за 2024. годину

Према општем правилу, у складу с чланом 7. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 94/2024 – даље: Закон), за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износу који су утврђени у билансу успеха у складу са рачуноводственим правилима, осим расхода за које је одредбама чланова 7а–22г Закона прописан други начин утврђивања. **Значи, расход за који Законом није прописан посебан начин утврђивања признаје се у пореском билансу у износу у ком је евидентиран у пословним књигама обвезника, при чему се у III део обрасца ПБ 1 односно ПБ 2 уносе расходи за које је Законом прописан други начин утврђивања.**

Чланом 7а Закона прецизирани су расходи који се НЕ признају у пореском билансу, а то су:

- трошкови који се не могу документовати;

Камата може да има карактер расхода који није настао у сврху обављања делатности само изузетно, у ситуацији када би обвезник вршио плаћања по основу туђег кредита или зајма, без намере да тај износ потражује од поменутог лица (главница и камата тада би биле исказане на редном броју 14 обрасца ПБ 1). Према нашем мишљењу, независно од тога за коју намену је узет кредит (за набавку основних средстава, за аквизиције других друштва или за ликвидност – измирење уговорних, законских или статутарних обавеза), расход камате признаје се у пореском билансу.

9.1 Расходи по основу рефундације трошкова

Рефундација трошкова постоји када се покривају трошкови неког другог лица, **при чему не постоји директна корист за лице које је извршило плаћање**. На пример, уколико је стварни прималац услуге једно лице, али на основу уговора свој трошак превали на друго лице, плаћање од стране тог другог лица има карактер рефундације трошкова, с тим што се расход НЕ признаје у пореском билансу. Типичан случај рефундације трошкова јесте подела трошкова између чланица мултинационалне групе на основу тзв. уговора о подели или алокацији трошкова, којим се дефинише да једна од чланица зарачунава одређене трошкове свим осталим чланицама по основу неких централизованих функција које се обављају на нивоу групе (руковођење, развој производа, маркетинг, ИТ итд.).

С друге стране, у случају када се врши рефундација трошкова у смислу Закона о ПДВ-у, али за оног ко сноси трошкове **постоји индиректна корист од трансакције по основу које су настали трошкови**, расход се признаје у пореском билансу.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 000221258 2023 10520 041 000 011 004 од 2. 4. 2024. године:

*У конкретном случају, на основу одређеног уговора лице А има **појављивање** према лицу Б, а лице*

*Б (на основу другог уговорног односа) **појављивање** према лицу В. Лице Б (у циљу најбољег појављивања) **покреће** против свој дужника – лица В судски **појављивање** који је окончан доношењем пресуде у корист лица Б. Поред тога, лице Б (ради намерења предметног појављивања) **ангажује** консултантима. Део трошкова за ангажовање консултантима сноси лице А у складу са Споразумом о исплати дуговања и трошкова закљученим између лица А и лица Б.*

*Имајући у виду појављивање дуговања лица Б према лицу А и да, с тим у вези, **појављивање** лица А да лице Б најбоље своје појављивање од стране равног лица ангажовањем консултантима, мишљења смо да се **расход, који лице А искаже у својим условним књижама по основу плаћања дела трошкова за ангажовање консултантима у конкретном случају, признаје у пореском билансу лица А, у складу са чланом 7. ЗПДПЛ.***

С друге стране, када прималац услуге „рефундира” трошкове другом лицу само због тога што није у непосредном уговорном односу с пружаоцем услуге, **али јесте стварни корисник услуге**, тада је, суштински, услуга пружена преко подизвођача, а расход се признаје у пореском билансу. Типичан пример је тзв. уговор о контроли и управљању друштвом по којем се плаћа накнада (енг. *management fee*) или уговор којим се централизовано врши набавка одређених услуга (нпр. лиценци) између чланица мултинационалне групе.

На пример, правно лице Б централизовано набавља софтвер од добављача Х за све чланице групе (А, Б, В...). Суштински, добављач Х врши промет услуге правном лицу Б, док су стварни корисници услуге (права коришћења софтвера) све чланице групе. Износ који А плаћа Б нису суштинска рефундација трошкова, већ накнада коју А плаћа за право коришћења софтвера, па је расход који А по том основу исказује порески признат расход (иако плаћање врши Б за услугу коју је фактички испоручио Х). То даље значи да Б не „префактурише трошкове” члановима групе, већ им фактурише услугу – право коришћења софтвера.

ПС

Коришћење пореских губитака из ранијих година за умањење опорезиве добити у пореском билансу за 2024. годину

У складу с чланом 32. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 94/2024 – даље: Закон) губици утврђени у пореском билансу, изузев капиталних добитака и губитака који су утврђени у складу с тим законом, могу да се пренесу на рачун добити утврђене у пореском билансу из будућих обрачунских периода, **али не дуже од пет година**. Дакле, Законом је прописано право обвезника да **порески** губитак који је остварио у једном пореском периоду користи за умањење опорезиве добити коју оствари у будућим пореским периодима. Међутим, коришћење тог права је временски ограничено будући да обвезник може да га користи само у наредних пет година.

Такође, порески губици могу да се користе само за умањење опорезиве добити коју обвезник исказе у пореском билансу. Другим речима, порески губици могу да се пребијају само са опорезивом добити, док порески капитални губици могу да се пребијају само са пореским капиталним добицима.

На:

- ред. бр. 61 пореског биланса ПБ 1 односно
 - ред. бр. 53 пореског биланса ПБ 2
- уноси се номинални износ губитка који је исказан у ПБ 1 (односно ПБ 2) из претходних година (изузев оних из којих произлазе капитални добити и губици), који се преноси на терет добити текуће године, и то **највише до висине опорезиве добити**, што значи до податка на редном броју 59 обрасца ПБ 1 (односно на редном броју 51 обрасца ПБ 2), у складу с чланом 32. Закона.

1 Рок за коришћење пореских губитака

Губитак из 2010. и надаље може да се преноси пет година, а губитак остварен из ранијих година (пре 2010. године) више није преносив.

У случају постојања губитака у ранијим периодима, корисно је водити евиденцију о њима због коришћења у каснијим пореским билансима.

Губитак из пореског биланса за годину:	Могућност умањења опорезиве добити у периоду:
2019.	од 2020. до 2024.
2020.	од 2021. до 2025.
2021.	од 2022. до 2026.
2022.	од 2023. до 2027.
2023.	од 2024. до 2028.

Важно је рећи да коришћење наведене пореске погодности не престаје у случају статусних промена или промена правне форме привредног друштва. У случају поделе или одвајања, та погодност дели се сразмерно и о томе се обавештава надлежни порески орган.

2 Редослед и начин коришћења пореских губитака

Законом није прописан редослед коришћења пореских губитака. Другим речима, ако **порески обвезник има пореске губитке из више различитих периода, самостално одлучује да ли ће прво да користи порески губитак из каснијих или ранијих година**.

На пример, ако обвезник има неискоришћени порески губитак из 2019. и 2022. године, сам може да одлучи који порески губитак ће да користи за умањење опорезиве добити коју је остварио у 2024. години. Логично и порески рационално било би да обвезник у том случају користи прво порески губитак из 2019. године, јер њега може да користи само још у 2024. години, док губитак из 2022. године може да користи све до 2027. године.

искоришћеној љубици (друштва преносиоца) из преходних пореских периода, у складу са чл. 32. и 33. Закона.

На пример, обвезник А припојио се обвезнику Б у статусној промени. Статусна промена извршена је 30. октобра 2024. године. По том основу порески биланс подноси само обвезник који престаје да постоји по основу статусне промене, а то је обвезник А. Дакле, обвезник А подноси порески биланс за период од 1. јануара до 29. октобра 2024. године. Обвезник А је у том пореском билансу утврдио добит (на редном броју 59 обрасца ПБ1) у износу од 1.000.000 динара. Обвезник А има пренете пореске губитке из ранијих периода у износу од 3.000.000 динара. С тим у вези, обвезник А на редном броју 61 обрасца ПБ1 исказује 1.000.000 динара, док се преостали износ пореског губитка од 2.000.000 динара преноси на обвезника Б. Обвезник Б подноси порески биланс за целу 2024. годину. У пореском билансу за ту годину обвезник Б исказао је добит на редном броју 59 обрасца ПБ1 у износу од 6.000.000 динара, с тим што у поље 61 уноси пренети порески губитак претходника у висини од 2.000.000 динара.

Питање које је (било) доста спорно је моменат коришћења **пореског губитка који је обвезник – правни претходник** исказао у „ванредном” пореском билансу који подноси за период од почетка пореског периода до дана који претходи дану статусне промене. Наиме, питање гласи да ли обвезник – **правни следбеник тај губитак може да користи у истој години када је извршена статусна промена или тек почев од наредне године.**

Из одредбе члана 32. Закона произлази да обвезник порески губитак остварен у **једном** обрачунском периоду може да користи за умањење опорезиве добити **из будућих обрачунских периода.**

Питање је заиста спорно, па је чак и Министарство финансија дало два опречна мишљења по истом питању.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-1092/2017-04 од 12. 12. 2017. године:

С обзиром да је, у конкретном случају, друштво преносилац дужно да поднесе порески биланс и пореску пријаву за порески период 1. јануар – 30.

новембар 2017. године, поставља се питање да ли друштво стипендијалац, које подноси порески биланс и пореску пријаву за порески период 1. јануар – 31. децембар 2017. године, има право да добити утврђену у пореском билансу (који подноси за наведени порески период) умањи за износ љубици који је друштво преносилац исказало у пореском билансу за период 1. јануар – 30. новембар 2017. године.

Имајући у виду наведене законске одредбе, у случају када друштво преносилац (које престаје да постоји услед стипендијалне промене) у пореском билансу сачињеном за период 1. јануар – 30. новембар 2017. године утврди љубици, право на коришћење пореске љубици (из члана 32. Закона) прелази на друштво стипендијалаца. С тим у вези, уколико друштво стипендијалац утврди добит у пореском билансу који се подноси за период 1. јануар – 31. децембар 2017. године, мишљења смо да се ипак утврђена добит може умањити за износ љубици (из пореског биланса друштва преносиоца), у складу са чл. 32 и 33. Закона.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 430-07-00090/2006-04 од 25. 4. 2006. год:

Губици утврђени у пореском билансу пријојених друштва за период 1. 1 – 30. 11. 2005. године (у условној 2005. години која се разликује од календарске у случају стипендијалне промене – члан 38. Закона) могу се пренети на рачун добити утврђене у години пореском билансу из будућих обрачунских периода друштва стипендијалаца, односно наредних десет година почев од 2006. године.

Дакле, у другом (старијем) мишљењу заузет је став да обвезник – правни следбеник порески губитак који је утврдило друштво преносилац у последњем пореском билансу (који је поднело за период од 1. јануара до дана који претходи дану статусне промене) може да користи тек од наредне године. Међутим, у мишљењу које је исто министарство објавило 2017. године (новије мишљење) заузет је друкчији став, према ком друштво стипендијалац може да користи предметни порески губитак у истој години у којој је спроведена статусна промена. Имајући у виду да је друго мишљење сачињено 2017. године, као и да је обавезујуће за Пореску управу, сматрамо да обвезници који поступе у складу с тим мишљењем не ризикују да имају евентуалне неспоразуме с надлежним пореским органима.

Маријана Жиравац Младеновић

Одложени порези: одложена пореска средства и одложене пореске обавезе

Рачуноводствени третман пореза на добит уређен је одредбама:

- МРС 12 – *Порез на добити*, односно
- одељка 29 – *Порез на добити* МСФИ за МСП.

Према стандардима, порески расход (порески приход) представља збир текућег пореза и одложених пореза.

Текући порез је износ обавезе за порез на добитак који се односи на опорезиви добитак за текући период или претходне периоде. Дакле, у питању је порез на добит, обрачунат према пореским прописима, који се утврђује у пореској пријави на образцу ПДП као коначна обавеза за текућу годину (годину за коју обвезник саставља финансијске извештаје) у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 94/2024 – даље: ЗПДПЛ). У књиговодству износ пореског расхода периода исказан је као стање на рачуну 721 – *Порески расход периода* (дуговни салдо), док се у Билансу успеха исказује на АОП 1051.

Одложени порез је порез на добитак који је платив или повратив у будућим периодима, обично као резултат надокнаде или измирења **средстава** или **обавеза** ентитета за износ књиговодствене вредности и пореских ефеката преноса неискоришћених пореских губитака и пореског кредита. Одложени порези у ствари су **одложени порески расходи** или **одложени порески приходи** који настају по основу одложених пореских средства и одложених пореских обавеза.

Добитак пре опорезивања из биланса успеха представља полазни основ за утврђивање основице текућег пореза на добит (опорезиве добити) према прописима о порезу на добит. Опорезива добит утврђује се пореским билансом (образац ПБ 1) и пореском пријавом (образац ПДП), при чему се **разликује од добитка пре опорезивања из биланса успеха** због различитих правила која се примењују на њихово утврђивање, и то:

- Неке ставке прихода и расхода уопште се не признају по пореским правилима приликом утврђивања опорезиве добити, али се признају по рачуноводственим правилима приликом утврђивања добити пре опорезивања, што за последицу има тзв. сталне разлике између опорезиве добити, утврђене у пореском билансу, и добити пре опорезивања, утврђене у билансу успеха.
- Неке ставке прихода и расхода признају се и по пореским и по рачуноводственим правилима, али се њихово признавање врши у различитим временским периодима, што за последицу има тзв. **привремене разлике** између опорезиве добити, утврђене у пореском билансу, и добити пре опорезивања, утврђене у билансу успеха.

Одложени порези утврђују се само по основу привремених разлика између опорезиве добити, утврђене у пореском билансу, и добити пре опорезивања, утврђене у билансу успеха, док се по основу сталних разлика не утврђују и не исказују одложени порези.

Привремене пореске разлике у нашем систему првенствено настају по основу:

- различито обрачунате амортизације по рачуноводственим и по пореским прописима;
- ревалоризације, када се стална средства ревалоризују, с тим што се износи ревалоризације не признају у пореске сврхе;
- дугорочних резервисања за отпремнине због одласка у пензију и јубиларних награда;
- осталих дугорочних резервисања у складу са МРС;
- обезвређења залиха робе и материјала;
- обезвређења ХОВ којима се тргује;
- обрачунатих пореза, доприноса и јавних дажбина у погледу којих се у књиговодству признаје расход у моменту обрачунавања (укалкулисавања) у једном пореском периоду, док се за пореске сврхе расход признаје у наредном пореском периоду када се изврши плаћање;
- ефеката промене рачуноводствене политике, насталих услед прве примене МРС/МСФИ.

ПОРЕЗИ

1. утврдиће се износ одложених пореза са стањем на 31. 12. 2023. године, па ће се тај износ књижити у почетном стању на 1. 1. 2024. године преко рачуна резултата (340);

2. утврдиће се износ одложених пореза са стањем на 31. 12. 2024. године, а како је добијени износ кумулативан, износ годишњег одложеног пореза представља разлика између одложеног пореза на 1. 1. 2024. и одложеног пореза на 31. 12. 2024. године.

Ред. бр.	Опис	Неотписана вредност	
		1. 1. 2024.	31. 12. 2024.
1.	Грађевински објекти (рачун 022)	36.000.000	35.000.000
2.	Постројења и опрема (рачун 023)	25.000.000	24.000.000
3.	Улагања на туђим некретнинама (рачун 028)	4.000.000	4.500.000
4.	Рачуноводствена основица (ред. бр. 1 + ред. бр. 2 + ред. бр. 3)	65.000.000	63.500.000
5.	Неотписана пореска вредност некретнина	36.000.000	35.000.000
6.	Колона 8 обрасца ОА за наведене године	24.000.000	23.000.000
7.	Неотписана пореска вредност постројења и опреме почев од 1. 1. 2019. године	2.500.000	2.000.000
8.	Пореска основица (ред. бр. 5 + ред. бр. 6 + ред. бр. 7)	62.500.000	60.000.000
9.	Одложена пореска обавеза ((ред. бр. 4 - ред. бр. 8) x 15%)	375.000	525.000
10.	Неискоришћени порески губитак	850.000	800.000
11.	На основу процене руководства може да се искористи износ са ред. бр. 10 у целисти	850.000	800.000

Ред. бр.	Опис	Неотписана вредност	
		1. 1. 2024.	31. 12. 2024.
12.	Одложено пореско средство (ред. бр. 11)	850.000	800.000
13.	Стање одложених пореза после пребијања		
13а)	Одложено пореско средство (ред. бр. 12 - ред. бр. 9)	475.000	275.000
13б)	Одложена пореска обавеза	-	-

Дакле, на 1. 1. 2024. године, односно 31. 12. 2023. године кумулативно одложено пореско средство износи 475.000 динара, док је на 31. 12. 2024. години кумулативно одложено пореско средство 275.000 динара.

Годишњи одложени порески расходи за 2024. годину износе 200.000 динара.

Књижење у 2024. години:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	288	Одложена пореска средства	475.000	
	340	Нераспоређени добитак ранијих година		475.000
- за одложен порез ранијих година, књижење 1. 1. 2024. г.				
2.	722	Одложени порески расходи и приходи периода	200.000	
	288	Одложена пореска средства		200.000
- за одложен порез текуће године, књижење на 31. 12. 2024. г.				

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Утврђивање пореза на имовину за обвезнике који воде пословне књиге за 2025. годину

Обвезници пореза на имовину који воде пословне књиге сами утврђују порез на имовину и исказују га у пореској пријави коју подносе најкасније до 31. марта 2025. године. Опорезивање имовине у Републици Србији уређено је следећим прописима:

- Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС” бр. 26/2001... и 94/2024 – даље: **Закон**) и
- Правилником о обрасцима пореских пријава о утврђеном, односно за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС” бр. 93/2019, 151/2020, 143/2022 и 99/2024 – даље: **Правилник**), као и
- подзаконским актима које доноси јединица локалне самоуправе, и то:
 - ▶ одлуком о стопама пореза на имовину,
 - ▶ одлуком о висини стопе амортизације,
 - ▶ одлуком о одређивању зона и најопремљеније зоне,
 - ▶ одлуком да се неизграђено грађевинско земљиште на њеној територији које се користи искључиво за гајење биљака, односно садног материјала, односно шума, за сврху утврђивања основице пореза на имовину разврстава у пољопривредно, односно у шумско земљиште,
 - ▶ актом о утврђивању просечних цена одговарајућих непокретности по зонама,
 - ▶ актом о коефицијентима за непокретности у зонама и
 - ▶ актом о просечним ценама одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не води пословне књиге које се налазе у најопремљенијој зони.

Одлуке које доносе јединице локалне самоуправе од утицаја су на одређивање пореза за 2025. годину ако су објављене до 30. новембра 2024. године (као године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину). Ако је јединица локалне самоуправе донела одлуке о зонама, о стопама пореза на имовину и о коефицијентима за непокретности у зонама – није у обавези да их до-

носи сваке године, под условом да њихова важност није била ограничена до 31. децембра 2024. године (па се примењују и у 2025. години). Јединице локалне самоуправе дужне су да сваке године утврде просечне цене 1 m² одговарајућих непокретности по зонама и објаве их на начин на који се објављују њени општи акти, што значи да је рок за њихово објављивање био 30. новембар 2024. године. То омогућава обвезницима да на једноставан начин дођу до сазнања да ли су одлуке донете и објављене у прописаном року и ако јесу – у којој зони се налази непокретност за коју су порески обвезници, колика је просечна цена 1 m² одговарајуће непокретности и сл.

Порез на имовину утврђује се од настанка пореске обавезе, па све до њеног престанка, и то:

- Ако је у 2025. настала пореска обавеза – порез се утврђује за период од настанка пореске обавезе до истека те календарске године. Пореска пријава подноси се у року од 30 дана од настанка пореске обавезе, осим у случају када до промене дође пре 31. марта 2025. године, па та промена може да се искаже у пријави која се подноси до 31. марта 2025. године или у пријави која се подноси након подношења пријаве о утврђеном порезу за 2025. годину, а до 31. марта 2025. године.
- Кад је пореска обавеза настала пре 1. јануара 2025. године, порез се утврђује за период од 1. јануара до 31. децембра 2025. године, а пријава се подноси до 31. марта 2025. године.
- Ако пореска обавеза престане у 2025. години, у року од 30 дана подноси се пријава у којој се исказује умањење претходно утврђеног пореза за сразмерни део, утврђен за период од престанка пореске обавезе до истека 2025. године. У том случају обвезник не обавља „ново” утврђивање пореза за непокретност за коју је пореска обавеза престала за период од 1. јануара 2025. године до дана престанка пореске обавезе, већ порез утврђен за ту непокретност за целу 2025. годину умањује за део пореза утврђен за период од дана престанка пореске обавезе до 31. децембра 2025. године. Изузет-

ПОРЕЗИ

2) да до 14. фебруара 2025. године плати аконтацију пореза у висини обавезе за последње тромесечје 2024. године;

3) да најкасније до 31. марта 2025. године, као последњег дана за подношење пријаве за утврђени порез за 2025. годину, плати разлику (ако постоји) између новоутврђене тромесечне обавезе за прво тромесечје за 2025. годину и плаћене аконтације пореза до 14. фебруара 2025. године, при чему је, ако разлику не плати у том року, дужан да за сваки дан кашњења обрачуна камату за кашњење при уплати јавних прихода;

4) да, по утврђивању тромесечних обавеза за 2025. годину и плаћене разлике (ако она постоји) између новоутврђене тромесечне обавезе и плаћене аконтације до 31. марта 2024. године, настави да плаћа новоутврђене тромесечне обавезе за 2024. годину у следећим роковима:

- до 15. маја 2025. године за друго тромесечје;
- до 14. августа 2025. године за треће тромесечје;
- до 14. новембра 2025. године за четврто тромесечје.

Обвезник који води пословне књиге за имовину за коју пореска обавеза **настане**, односно коју почне да евидентира у пословним књигама, односно за коју престане право на пореско ослобођење, приликом трајног давања другим лицима ради остваривања прихода, које у току дванаест месеци непрекидно или с прекидима траје дуже од 183 дана у току пореске године, и то:

- у првом тромесечју пореске године – порез за прво тромесечје плаћа до 31. марта пореске године у сразмерном износу од дана те промене до 31. марта пореске године;
- у другом, трећем или четвртном тромесечју пореске године – порез за тромесечје у ком је дошло до те промене плаћа у сразмерном износу од дана

промене до истека тог тромесечја, у року од 45 дана од дана почетка тромесечја, а ако је рок од помену-те промене до истека рока за плаћање краћи од 30 дана – у року од 30 дана од дана промене;

- за тромесечја у пореској години која следе након тромесечја у ком је дошло до те промене – порез плаћа у року од 45 дана од дана почетка сваког тромесечја.

Законом је уведена могућност плаћања пореза на имовину и одједном. Наиме, порез на имовину обвезник који води пословне књиге може да плати у мањем броју рата од прописаних, укључујући плаћање утврђеног пореза одједном, до доспелости пореске обавезе за свако тромесечје. На дуговани порез за свако тромесечје и на износе аконтација који нису плаћени у прописаном року од наредног дана од дана доспелости обрачунава се камата.

У случају доцње при плаћању пореза (што подразумева и пропуштање обавезе да се порез плати), обрачунава се и плаћа камата, у складу са законом којим су уређени порески поступак и пореска администрација, почев од наредног дана од дана доспелости обавезе за свако тромесечје. Примера ради, за непокретност за коју обвезнику који води пословне књиге настане пореска обавеза по основу пореза на имовину у трећем тромесечју пореске године – порез за треће тромесечје плаћа у року од 45 дана од дана почетка трећег тромесечја, а ако је рок од настанка пореске обавезе до истека рока за плаћање краћи од 30 дана – у року од 30 дана од дана настанка пореске обавезе. **То значи да за непокретност за коју обвезнику који води пословне књиге пореска обавеза настане нпр. 2. августа 2025. године – рок за плаћање пореске обавезе за треће тромесечје 2025. године износи 30 дана рачунајући од 2. августа 2025. године.**

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавајемо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Редакција

Усклађени динарски износи акцизе од 1. фебруара 2025. године

У „Службеном гласнику РС” бр. 10/2025 од 31. 1. 2025. године Влада је објавила усклађене динарске износе акциза из члана 9. ст. 1. и 5, члана 12а, члана 14, члана 14а став 2. т. 6), члана 14б, члана 40а став 1. т. 10) и 11), члана 40г, члана 40о став 1. и члана 40х став 1. Закона о акцизама са годишњим индексом потрошачких цена у 2024. години.

Након седам дана у „Службеном гласнику РС” бр. 12/2025 од 7. 2. 2025. године објављена је измена која се односи на почетак примене усклађених износа.

У складу с тачком 3) објављених усклађених износа, исти се примењују од 1. фебруара 2025. године, изузев усклађених динарских износа на деривате нафте, који се примењују од 7. фебруара 2025. године.

1 Деривати нафте, биогорива и биотечности

Врста акцизног производа	Износи акцизе који се примењују од 1. 5. 2024. године до 6. 2. 2025. године	Износи акцизе који се примењују од 7. 2. 2025. године
1) Оловни бензин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00)	71,47 дин./л	74,54 дин./л
2) Безоловни бензин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00 и 2710 20 90 11)	67,22 дин./л	70,11 дин./л
3) Гасна уља (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 16 00* и 2710 20 19 00)	69,12 дин./л	72,09 дин./л
4) Керозин (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00)	80,58 дин./kg	84,04 дин./kg
5) Течни нафтни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00)	52,49 дин./kg	54,75 дин./kg
6) Остали деривати нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 11 00, 2710 12 15 00, 2710 12 21 00, 2710 12 25 00, 2710 12 90 00, 2710 19 11 00, 2710 19 15 00, 2710 19 29 00, 2710 19 31 00, 2710 19 35 00, 2710 19 99 00, 2710 20 90 19 и 2710 20 90 99)	80,58 дин./kg	84,04 дин./kg
7) Биогорива и биотечности (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 3826 00 10 00 и 3826 00 90 00)	62,54 дин./л	65,23 дин./л

1.1 Преглед старих и нових износа акциза до којих може да се изврши умањење плаћене акцизе на деривате нафте према намени коришћења деривата нафте

Врста акцизног производа	Износи који се примењују од 7. 2. 2025. године до 30. 6. 2025. године	Износи који се примењују од 1. 7. 2025. године
1) За гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама која се користе:		
(1) као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета	56,25 дин./л	36,05 дин./л
(2) за грејање	8,66 дин./л	
(3) као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије	0 дин./л	
(4) у индустријске сврхе	0 дин./л	
(5) као моторно гориво за пољопривредне сврхе	15,98 дин./л	

Врста акцизног производа	Износ акцизе који се примењује од 1. 5. 2024. до 31. 1. 2025. године	Износ акцизе који се примењује од 1. 2. 2025. године
Цигаре и цигарилоси (тарифна ознака номенклатуре ЦТ 2402 10 00 00)	28,46 дин./ком.	29,68 дин./ком.

7 Природни гас за крајњу потрошњу

Природни гас за крајњу потрошњу (тарифне ознаке номенклатуре: ЦТ 2711 11 00 00 и 2711 21 00 00):	Износ акцизе који се примењује од 1. 5. 2024. до 31. 1. 2025. године	Износ акцизе који се примењује од 1. 2. 2025. године
- за погон моторних возила	1.180,59 дин./MWh	1.231,36 дин./MWh
- за грејање	68,11 дин./MWh	71,04 дин./MWh

8 Компримовани природни гас

Врста акцизног производа	Износ акцизе који се примењује од 1. 1. до 31. 1. 2025. године	Износ акцизе који се примењује од 1. 2. 2025. године
Компримовани природни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2711 11 00 00 и 2711 21 00 00)	1.180,59 дин./MWh	1.231,36 дин./MWh

Мр Андријана Ивић

Умањење набавне цене непокретности стечене оснивачким улогом за износ пореске амортизације приликом утврђивања капиталног добитка/губитка

Непокретности које обвезник користи или је користио као основно средство могу да буду стечене од стране друштва путем уноса неновчаног улога од стране чланова.

Капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду, између осталог, непокретности које је користио, односно које користи као основно средство за обављање делатности, укључујући и непокретности у изградњи. Капитални добитак представља разлику између продајне и набавне цене имовине, утврђене према

одредбама Закона о порезу на добит правних лица (даље: ЗПДПЛ).

Правила за одређивање набавне цене прописана су чланом 29. ЗПДПЛ. У ставу 1. наведеног члана дефинисано је да је за сврху одређивања капиталног добитка набавна цена, у смислу тог закона, **цена по којој је обвезник стекао имовину, умањена по основу амортизације утврђене у складу са истим законом.** У ставу 2. одређено је да се набавна цена у смислу тог члана коригује на процењену, односно фер вредност, утврђену у складу са МРС, односно

ко је промена на фер вредност исказивана у целини као приход периода у ком је извршена (наведено само ако је путем оснивачког улога или повећањем оснивачког улога унета непокретност која је класификована као инвестициона некретнина).

Међутим, у децембру 2024. године Министарство финансија објавило је мишљење које представљамо у наставку, којим је променило дотадашњи став и на другачији начин протумачило наведене одредбе.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 000483052 2023 10520 004 000 011 003 од 10. 12. 2024. године:

У складу са одредбом члана 27. став 1. тачка 1) Закона о порезу на добити правних лица („Службени гласник РС” бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24, у даљем тексту: Закон), књижевни добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду, непокретности које је користио, односно које користио као основно средство за обављање делатности укључујући и непокретности у изградњи.

Сходно члану 27. ст. 3. и 4. Закона, књижевни добитак представља разлику између продајне цене имовине из става 1. овог члана и њене набавне цене, утврђене према одредбама овог закона, а ако је разлика негативна, у питању је књижевни губитак.

У складу са чланом 29. став 1. Закона, за сврху одређивања књижевног добитка, набавна цена, у смислу овог закона, јесте цена по којој је обвезник стекао имовину, умањена по основу амортизације утврђене у складу са овим законом.

Савласно одредби члана 29. став 2. Закона, **набавна цена у смислу овог члана коришћује се на процену, односно фер вредности, утврђену у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим полицама, уколико је промена на фер вредности исказивана у целини као приход периода у коме је вршена.**

Према одредби члана 29. став 6. Закона, **за непокретности стечену путем оснивачког улога или повећањем оснивачког улога, набавна цена јесте тржишна цена непокретности на дан уноса улога.**

У конкретном случају, а како наводиће у погодној допису, уношењем непокретности (као неовчаној улогу) повећан је основни књижевни обвезника, при чему је овлашћени независни проценитељ, на дан уноса непокретности, извршио процену њене тржишне вредности. У наредним пореским периодима (од 2013. до 2022. године) обвезник је предметну непокретност, савласно пописима о рачуноводству, вредновао по фер вредности и, по том основу, у билансу успеха исказивао приходе, односно расходе. С тим у вези, оставило се питање утврђивања набавне вредности предметне некретности за сврху одређивања књижевног добитка.

Када обвезник врши продају некретности стечене путем оснивачког улога коју (у својим пословним књижама) води по фер вредности (иако да се промена фер вредности навише исказује као приход периода), при чему је за исту некретност обрачунавао амортизацију на начин прописан Законом, мишљења смо да за сврху обрачуна књижевног добитка набавну цену чини тржишна цена на дан уноса исте у књижевни обвезника, коришћена на процену, односно на фер вредности (уколико је промена фер вредности исказана као приход периода у коме је вршена) и умањена по основу амортизације (обрачунаће на начин прописан Законом), савласно одредбама члана 29. ст. 1, 2. и 6. Закона.

Дакле, Министарство финансија од децембра 2024. године заузело је став да се тржишна цена умањује по основу амортизације.

Иако је „ново” мишљење неповољније за обвезнике јер, како додатно умањује набавну цену тако увећава износ капиталног добитка, односно смањује износ капиталног губитка, с обзиром на то да су мишљења обавезујућа за Пореску управу, обвезници би убудуће требало да се руководе новим ставом Министарства финансија.

Што се тиче обвезника који су пре објављивања „новог” става поступали према „старом”, према нашем мишљењу, нису учинили никакав прекршај.

ПС

Обављање привремених или повремених послова од стране лица које је испод цензуса за стицање својства осигураника у 2025. години

Према члану 198. Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – Одлука УС и 113/2017 – даље: **Закон**) за обављање привремених и повремених послова послодавац може да закључи уговор са лицем које је члан омладинске или студентске задруге у складу с прописима о задругама. Послодавац може радно да ангажује задругара омладинске односно студентске задруге под условом да има упут задруге за рад код послодавца или да је закључен уговор између задруге и послодавца којим се утврђују обавезе, права и услови рада члана задруге. У датом случају омладинска и студентска задруга представљају трећу страну у радном ангажовању лица на привременим и повременим пословима и у том својству остварују одређене обавезе према прописима о обавезном социјалном осигурању. Послодавац задруги уплаћује накнаду за рад у бруто износу, при чему тај износ представља приход задруге и задругара. Из оствареног бруто прихода који припада задругару задруга обрачунава и уплаћује порез на доходак грађана и доприносе за социјално осигурање, али и обрачунава износ за исплату задругару.

Пре ступања задругара на рад код послодавца задруга у име и за рачун задругара закључује уговор с послодавцем, а задруга упућује задругара на рад код послодавца на основу упута. Упут за рад има карактер уговора, односно анекса уговора, ако послодавац прихвати упут на рад и ако распореди задругара на посао. Поред уговора који закључују послодавац и задруга, обавеза је послодавца, сходно члану 198. Закона, да с чланом задруге закључи уговор о обављању привремених или повремених послова, при чему тај уговор може да обухвати и три стране: задругу, члана – извршиоца и послодавца.

С пореског становишта битно је разликовати две категорије задругара који обављају привремене или повремене послове:

■ у прву категорију извршилаца сврставају се задругари који немају навршених 26 година живота

и налазе се на редовном школовању, а

■ другу категорију извршилаца чине задругари који имају навршених 26 година живота, односно задругари који се не налазе на редовном школовању.

У оквиру наведене друге категорије задругара који имају преко 26 година живота у привремено-повремене послове могу да се укључе и **поседна лица – која немају својство осигураника сходно одредбама Правилника о месечном износу прихода као цензусу за стицање својства осигураног лица** („Сл. гласник РС” бр. 112/2006 и 5/2009 – даље: Правилник). Наиме, према чл. 5. и 6. Правилника, незапослено лице и друге категорије социјално угрожених лица **стичу својство осигураника под условом да просечни месечни приход:**

1) појединца који живи сам **не прелази износ минималне зараде у нето износу**, утврђене у складу с прописима о раду, у месецу подношења пријаве, увећане за 30%;

2) по члану породице **не прелази износ минималне зараде у нето износу**, утврђене у складу с прописима о раду, у месецу подношења пријаве.

Када лице које не испуњава наведена два услова, **дакле лице које је испод цензуса за стицање својства осигураника** обавља привремено-повремене послове преко задруге, на накнаду коју остварује плаћају се следеће пореске обавезе (сходно његовом специфичном статусу):

Врста обавезе	На терет извршиоца	На терет послодавца	Укупно
Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
Допринос за здравствено осигурање	-	-	-
Допринос за осигурање од незапослености	0,75%	-	0,75%
Порез на накнаду	10%	-	10%

Основица:

1) за порез – бруто накнада;

2) за доприносе – уговорена бруто накнада, али не нижа од најниже законске основице доприноса и не виша од највише основице.

ЗАРАДЕ

Као што смо рекли, задруга Извршиоцу не уплаћује по тој накнади допринос за здравствено осигурање, већ се исти накнађује на терет буџета Републике сходно члану 16. Закона о здравственом осигурању. Поменути допринос обрачунава се по стопи од 10,30% на основицу коју чини бруто износ уговорене накнаде Извршиоцу. За тај износ и рад задругара „јефтинији је” од рада осталих незапослених задругара који су навршили 26 година живота, којима се на накнаду обрачунавају све пореске обавезе као на зараду.

У описаном примеру дат је обрачун за задругу која је обвезник ПДВ-а, при чему је основица за прерачун из нето износа у бруто износ онај износ који се исплаћује задругару, а члански допринос има карактер прихода задруге, на који се плаћа ПДВ. **Ако задруга није обвезник ПДВ-а**, нето накнаду чини износ с редних бројева 1 и 10 ($39.130 + 3.913 = 43.043$) претходне табеле.

На пример, за колону 3 обрачун је :

Ред. бр.	Позиција	Износ
1.	Нето накнада за рад	43.043,00
	1.1. нето за исплату задругару	39.130,00
	1.2. члански допринос	3.913,00
2.	Бруто накнада ($43.043 : 0,7525$)	57.200,00
3.	Доприноси из накнаде ($14,75\% \times$ ред. бр. 2)	8.437,00
4.	Порез ($10\% \times$ ред. бр. 2)	5.720,00
5.	За исплату задругару (ред. бр. 2 - ред. бр. 3 - ред. бр. 4 - ред. бр. 1.2) = ред. бр. 1.1	39.130,00
6.	Доприноси на накнаду ($10,0\%$)	5.720,00
7.	Износ који плаћа послодавац задрузи (ред. бр. 2 + ред. бр. 6)	62.920,00

Овде су приказани обрачуни накнаде за привремене или повремене послове које Извршилац обавља у пуном месечном радном времену (на пример, 176 часова у априлу). Зато се уговорена накнада за рад упоређује с пуном најнижом основицом доприноса од 45.950,00 динара. Међутим, ако то лице обавља привремене или повремене послове с непуним радним временом, обрачун је идентичан обрачуну какав је претходно приказан, само што се уговорена накнада упоређује са сразмерним износом најниже основице.

На пример, Извршилац је, од 176 часова пуног фонда часова рада код послодавца, обавио 80 ча-

сова рада на привременим или повременим пословима, за шта је уговорена бруто накнада од 25.000,00 динара. Сразмерна најнижа основица у том случају је 20.886,36 динара ($(45.950,00 \text{ дин.} : 176 \text{ ч.}) \times 80 \text{ ч.}$). Стога се у датом случају доприноси за социјално осигурање обрачунавају на уговорену бруто накнаду од 25.000,00 динара, јер је она виша од сразмерног износа бруто најниже основице доприноса.

По основу уплате доприноса, па и доприноса за здравствено осигурање који ће се накнадно уплатити из буџета Републике, Извршиоцу се у стаж осигурања, у случају обављања привремено--повремених послова, рачуна време које је провео на обављању тих послова преко задруге, за које је плаћен допринос. То значи да се Извршиоцу стаж осигурања утврђује на исти начин као и другим запосленим осигураницима. При томе, за остваривање права из пензијско-инвалидског осигурања није од значаја радно време, односно број сати које Извршилац проведе на раду, већ календарско време проведено у осигурању, за које је плаћен допринос. Тако, у случају када извршилац ради два сата дневно, у стаж осигурања рачунају му се календарски дани које је радио, независно од тога колико је сати дневно радио, док се пријава и одјава осигурања врше на исти начин као и за све остале осигуранике.

Пре исплате накнаде Извршиоцу по уговору о привременом или повременим пословима, исплатилац накнаде подноси пореску пријаву ППП ПД надлежној организационој јединици Пореске управе, након чега добија БОП за плаћање обавеза по основу исплате наведене накнаде. Приходи од обављања повремених или привремених послова у обрасцу ППП-ПД пријављују се под ОВП 152. Приликом исплате накнаде задругарима порез и доприноси на такве приходе плаћају се на рачун 840-4848-37. У налогу за плаћање наводи се шифра плаћања 254 и број одобрења за плаћање (БОП) који је добијен од Пореске управе.

WWW.PROPISI.NET

Мр Жељко Албанезе

Увећани су коефицијенти за плате за одређена радна места у образовно-васпитним установама

Влада Републике Србије усвојила је **Уредбу о изменама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама**, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 5/2025 (даље: **Измена Уредбе**). Изменама Уредбе утврђено је увећање прописаних коефицијената за обрачун и исплату плата одређених запослених у просвети, и то:

- у основним и средњим школама,
- у предшколским установама и
- у ученичком стандарду.

Изменама Уредбе увећавају се основни коефици-

јенти за обрачун и исплату плата одговарајућих група запослених у образовању, и то из два пута:

- почевши од обрачуна и исплате плате за март 2025. године – увећање износи 5%, и
- почевши од обрачуна и исплате плате за октобар 2025. године – увећање такође износи 5%.

Таквим допунама у Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. гласник РС” бр. 44/2001... и 5/2025) утврђени су следећи нови, повећани коефицијенти за обрачун и исплату плата једног броја запослених у образовању:

Радно место – послови	Коефицијент до 28. 2. 2025.	Коефицијент од 1. 3. 2025. до 30. 9. 2025. (повећање 5%)	Коефицијент од 1. 10. 2025. (повећање 5%)
Основно образовање			
Наставник, васпитач, стручни сарадник, секретар и шеф рачуноводства – VII степен стручне спрема	17,32	18,19	19,1
Наставник и васпитач – VI степен стручне спреме)	14,88	15,62	16,4
Учитељ – V степен стручне спреме	13,65	14,33	15,05
Учитељ и васпитач – IV степен стручне спреме	13,42	14,09	14,79
Средње образовање			
Наставник, наставник практичне наставе, васпитач, стручни сарадник, секретар и шеф рачуноводства – VII степен стручне спреме	17,32	18,19	19,1
Наставник и наставник практичне наставе – VI степен стручне спреме	14,88	15,62	16,4
Наставник практичне наставе – V степен стручне спреме	13,65	14,33	15,05
Наставник практичне наставе – IV степен стручне спреме	13,42	14,09	14,79
Помоћни наставник – IV степен стручне спреме	11,15	11,71	12,3
Помоћни наставник – III степен стручне спреме	9,85	10,34	10,86
Ученички стандард			
Васпитач, уредник програма, шеф рачуноводства, секретар и стручни сарадник – VII степен стручне спреме	17,32	18,19	19,1
Васпитач – VI степен стручне спреме	13,73	14,42	15,14
Предшколско васпитање и образовање			
Васпитач, стручни сарадник, сарадник, секретар, службеник за безбедност и здравље на раду, шеф рачуноводства, дипломирани правник и дипломирани економиста – VII степен стручне спреме	17,32	18,19	19,1
Васпитач – VI степен стручне спреме	14,88	15,62	16,4
Васпитач и медицинске сестре (васпитачког, педијатријског и општег смера) – IV степен стручне спреме)	13,42	14,09	14,79

Увећани су коефицијенти за плате за одређена радна места у јавним службама

Влада Републике Србије усвојила је **Уредбу о изменама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама**, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 12/2025 (даље: **Измена Уредбе**). Изменама Уредбе утврђено је увећање прописаних коефицијената за обрачун и исплату плата одређених запослених у јавним службама, и то:

- у студентском стандарду,
- у предшколским установама и
- у здравственим установама.

Изменама Уредбе увећавају се основни коефицијенти за обрачун и исплату плата одговарајућих група запослених у образовању из два пута:

- почевши од обрачуна и исплате плате за март 2025. године – увећање износи 5%;
- почевши од обрачуна и исплате плате за октобар

2025. године – увећање такође износи 5%.

У здравственим установама утврђени су нови коефицијенти за одређена радна места почевши од исплате за март 2025. године.

1 Нови коефицијенти за запослене у студентском стандарду и предшколским установама

Наведеним допунама у Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. гласник РС” бр. 44/2001... и 12/2025) утврђени су следећи нови, повећани коефицијенти за обрачун и исплату плата једног броја запослених у студентском стандарду и предшколским установама:

Радно место – послови	Коефицијент до 28. 2. 2025.	Коефицијент од 1. 3. 2025. до 30. 9. 2025. (повећање 5%)	Коефицијент од 1. 10. 2025. (повећање 5%)
Студентски стандард			
У установи са преко 40 јединица вође смене са IV степеном стручне спреме	13,77	14,46	15,18
Кувар специјалиста са V степеном стручне спреме	13,00	13,65	14,33
Руководилац клуба са IV степеном стручне спреме	13,24	13,90	14,60
Систем администратор са IV степеном стручне спреме	13,24	13,90	14,60
Техничар за телекомуникацију са IV степеном стручне спреме	12,71	13,35	14,01
Кувар са IV степеном стручне спреме	11,63	12,21	12,82
Магационер са IV степеном стручне спреме	11,63	12,21	12,82
Кувар са III степеном стручне спреме	11,34	11,91	12,50
Месар са III степеном стручне спреме	11,34	11,91	12,50
Набављач са IV степеном стручне спреме	11,46	12,03	12,63
Котлар са IV степеном стручне спреме	11,46	12,03	12,63
Домар са IV степеном стручне спреме	11,46	12,03	12,63
Електричар са IV степеном стручне спреме	11,46	12,03	12,63
Домар са III степеном стручне спреме	10,90	11,45	12,02
Ложач са III степеном стручне спреме	10,90	11,45	12,02
Монтер са III степеном стручне спреме	10,90	11,45	12,02
Електричар са III степеном стручне спреме	10,90	11,45	12,02
Бравар са III степеном стручне спреме	10,90	11,45	12,02

ЗАРАДЕ

Протокол такође садржи споразум о томе да се основица за обрачун и исплату плата запослених у здравственим установама у јавном сектору у јавној својини повећа за 5% почев од плате за октобар 2025. године, затим да се у року од 15 дана формира интерресорна радна група у оквиру које ће представници министарства и социјалних партнера сагледати правну регулативу и припремити предлоге за измену важећих прописа којима су уређена примања у јавним службама у 2025. години ради утврђивања висине накнаде за исхрану у току рада (топли оброк) и регреса за коришћење годишњих одмора за запослене у здравственим установама, као и о повећању коефицијената за обрачун и исплату плата немедицинског особља у здравственим установама у циљу уједначавања висине њихових плата с платама запослених у јавним службама.

Према томе, на основу Протокола Влада је Изменама Уредбе усвојила следеће нове коефицијенте у здравственим установама с применом почев од плате за март 2025. године:

Радно место – послови	Коефицијент од 1. 3. 2025.
Послови осталих специјалиста и магистара здравствених сарадника	23,00
Послови дипломираних здравствених сарадника са VIII степеном стручне спреме	19,20
Послови више медицинске сестре – техничара у интензивној нези нивоа 3 са VI степеном стручне спреме	16,32
Послови медицинске сестре – техничара у интензивној нези нивоа 3 са IV степеном стручне спреме	14,35
Послови техничара одржавања са IV степеном стручне спреме	11,05

Мр Жељко Албанезе

Увећани су коефицијенти за плате за одређена радна места у систему социјалне заштите

Влада Републике Србије усвојила је **Уредбу о допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама**, која је објављена у „Службеном гласнику РС” број 13/2025 (даље: Допуне Уредбе). Допунама Уредбе утврђено је увећање прописаних коефицијената за обрачун и исплату плата одређених запослених у:

- **социјалној заштити и**
- **заводима за социјалну заштиту основаним у складу са Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана.**

Допунама Уредбе обухваћено је повећање коефицијената за преко 6.000 запослених, што чини више од 50% од укупног броја запослених у установама социјалне заштите. Такође, закључен је и Протокол између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и представника Синдиката запослених у здравству и социјалној

заштити Србије и Заједнице синдиката Србије, којим су дефинисане активности за 2025. годину у циљу побољшања материјалног положаја запослених у области социјалне заштите. Протоколом је предвиђено да током 2025. године буде утврђена јединствена основица за обрачун и исплату плате свих запослених у систему социјалне заштите и да се у складу с тим коригују постојећи коефицијенти, који ће се примењивати од јануара 2026. године. У Протоколу ће ближе бити дефинисани изглед и поступак издавања службених легитимација стручних радника кроз доношење правилника о изменама и допунама Правилника о обрасцу и садржају службене легитимације стручних радника у центрима за социјални рад.

Допунама Уредбе увећавају се основни коефицијенти за обрачун и исплату плата одговарајућих група запослених у социјалној заштити, и то из

ЗАРАДЕ

- дипломирани дефектолог у установама за смештај корисника оболелих од аутизма, теже и тешко ометених у менталном развоју, душевно оболелих и инвалидних лица, деце у стационару до три године старости, у установама за смештај непокретних и полупокретних корисника, у установама за старе и установама за умерено ометене у менталном развоју, васпитач у заводима за васпитање деце и омладине, стручни радник и васпитач у прихватилишту за ургентну заштиту деце и омладине (VII степен стручне спреме) – 21,05;
- васпитач, социјални радник, специјални педагог, психолог, водитељ случаја, саветник за хранитељство, педагог, радни терапеут, логопед, нутрициониста и тријажер у установама социјалне заштите за смештај корисника и у ЦСР (VII степен стручне спреме) – 21,05;
- супервизор у ЦСР и реализатор едукативних програма и супервизор у центру за породични смештај (VI степен стручне спреме) – 18,00;
- дефектолог у установама за смештај корисника оболелих од аутизма, теже и тешко ометених у менталном развоју, душевно оболелих и инвалидних лица, деце у стационару до три године старости, у установама за смештај непокретних и полупокретних корисника, у установама за старе и умерено ометене у менталном развоју и васпитач у заводима за децу и омладину (VI степен стручне спреме) – 18,00;

- васпитач, социјални радник, радни терапеут, саветник за хранитељство у установама социјалне заштите за смештај корисника и водитељ случаја (VI степен стручне спреме) – 18,00;
- неговатељица у установама за смештај корисника оболелих од аутизма, теже и тешко ометених у развоју, душевно оболелих и инвалидних лица и деце у стационару до три године старости (III и II степен стручне спреме) – 11,00;
- КВ кувар, пекар, КВ радник, портир, набављач и магационер, возач, фризер, радни инструктор, геронтодомаћица и дактилограф у ЦСР (III степен стручне спреме) – 10,73;
- неговатељица у установама за смештај непокретних и полупокретних корисника у установама за старе и установама за умерено ометене у менталном развоју (III и II степен стручне спреме) – 10,70;
- берберин и геронтодомаћица (II степен стручне спреме) – 10,70.

3. За следећа радна места – послове прописани нови коефицијенти за обрачун и исплату плата у заводима за социјалну заштиту основаним у складу са Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана – почевши од плате за МАРТ 2025. године (корекција је извршена за четири најниже вреднована радна места – посла):

Радно место – послови	Коефицијент до 28. 2. 2025.	Коефицијент од 1. 3. 2025.	Повећање
Возач (IV степен стручне спреме)	8,05	10,65	13,2%
Домар и портир (III степен стручне спреме)	7,45	10,63	14,3%
Кафе куварица (II степен стручне спреме)	6,50	10,61	16,3%
Спремачица (I степен стручне спреме)	6,00	10,59	17,6%

Календар пореских и других обавеза за март 2025. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића на последњи дан у месецу	1. 2 – 28. 2. 2025.	10. 3. 2025.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 2 – 28. 2. 2025.	10. 3. 2025.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 2 – 28. 2. 2025.	15. 3. 2025.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 2 – 28. 2. 2025. 1. 3 – 15. 3. 2025.	15. 3. 2025. 31. 3. 2025.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 2 – 28. 2. 2025.	најраније 20. 3. 2025.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 2 – 28. 2. 2025.	најраније 20. 3. 2025.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 2 – 28. 2. 2025.	најраније 20. 3. 2025.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о угоститељству			
Опис	Период	Рок	Основ
Боравишна такса	1. 2 – 28. 2. 2025.	5. 3. 2025.	Боравишну таксу за сваки дан боравка у угоститељском објекту плаћа корисник услуге смештаја. Средства од наплаћене боравишне таксе уплаћује давалац смештаја

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 2 – 28. 2. 2025.	15. 3. 2025.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 2 – 28. 2. 2025.	31. 3. 2025.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 2 – 28. 2. 2025.	15. 3. 2025.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Чланом 80. став 5. Закона о уједињеном управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016; ауџенџично штампање – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан када орган не ради, рок истеће када пројекне први наредни радни дан.

ПС

Актуелни статистички подаци на дан 24. 2. 2025. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2024. године	24. 3. 2023.	132.372,00	95.836,00
Фебруар 2024. године	25. 4. 2024.	129.934,00	94.125,00
Март 2024. године	24. 5. 2024.	133.373,00	96.913,00
Април 2024. године	25. 6. 2024.	133.356,00	96.614,00
Мај 2024. године	25. 7. 2024	138.332,00	100.170,00
Јун 2024. године	26. 8. 2024.	132.290,00	95.804,00
Јул 2024. године	25. 9. 2024.	135.195,00	97.835,00
Август 2024. године	25. 10. 2024.	133.591,00	96.649,00
Септембар 2024. године	25. 11. 2024.	132.783,00	96.115,00
Октобар 2024. године	25. 12. 2024.	136.173,00	98.538,00
Новембар 2024. године	24. 1. 2025.	138.911,00	100.738,00
Децембар 2024. године	25. 2. 2025.	148.428,00	108.312,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2025. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **45.950 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2025. године, а важиће до 31. децембра 2025. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **656.425 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2025. године, а важиће до 31. децембра 2025. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2025. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец	Минимална бруто зарада за месец
Јануар	184	308	56.672,00	76.789,87
Фебруар	160	308	49.280,00	66.244,94
Март	168	308	51.744,00	69.759,91
Април	176	308	54.208,00	73.274,89
Мај	176	308	54.208,00	73.274,89
Јун	168	308	51.744,00	69.759,91
Јул	184	308	56.672,00	76.789,87
Август	168	308	51.744,00	69.759,91
Септембар	176	308	54.208,00	73.274,89
Октобар	184	308	56.672,00	76.789,87
Новембар	160	308	49.280,00	66.244,94
Децембар	184	308	56.672,00	76.789,87

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекоремени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до **5. у наредном месецу**.

Месец у 2025. години	Износ учешћа
Јануар	69.455,50
Фебруар	74.214,00

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2025. године до 31. јануара 2026. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 56.307 динара по случају. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ ДЕЦИ ЗАПОСЛЕНИХ ДО 15 ГОДИНА СТАРОСТИ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.077 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.152 динара годишње. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 98.534 динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец новембар 2024. године објављена је 25. 2. 2025. и износи 148.428 динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.449 динара нето. На износ до 8.449 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 143.872 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 18.704 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА